

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Hankesuunnitelma

27.6.2024 Dnro: EURA 2021/204595/09
02 01 01/2023/ESAELY

Tunnistetiedot

Hankekoodi
S30893

Tila
Käynnissä

Hankehaun nimi
Pohjois-Savon 5.1 Turvaverkkoja nuorten
tulevaisuuteen kehittämishankehaku

Hakuilmoituksen tunnus
ESAELY-041

1 Rahoittava viranomainen

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

2 Hakijaorganisaatio

Hakijan virallinen nimi
Kainuun hyvinvointialue

Y-tunnus
3221331-8

Postiosoite
PL 400

Organisaatiomuoto
Muu julkisoikeudellinen oikeushenkilö

Postinumero
87070

Organisaatiotyyppi
Muu julkisoikeudellinen oikeushenkilö

Postitoimipaikka
KAINUU

Puhelinnumero
08 61561

2.1 Hankkeen yhteyshenkilö

Etunimi
Tarja

Sähköposti
tarja.juppi@kainuu.fi

Sukunimi
Juppi

Puhelinnumero
044 7773311

Asema hakijaorganisaatiossa
Palvelualuepäällikkö

3 Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi
Matkalla riittävään vanhemmuuteen

Alkamispäivämäärä
1.8.2024

Päätymispäivämäärä
31.12.2026

Toimintalinja
5 Sosiaalisten innovaatioiden Suomi

Erityistavoite
5.1 Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen

3.1 Hankkeen toteutustyyppi

Hanke toteutetaan Ryhmähankkeen osahankkeena

Ryhmähanketunnus R-01183

Ryhmähankkeen toteuttajat

Toteuttajan nimi	Toteuttajatyyppi	Hakemusnumero	Y-tunnus
Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen kannatusyhdistys ry	Päähankkeen toteuttaja	204174	1545056-5
Pohjois-Savon hyvinvointialue	Osahankkeen toteuttaja	204596	3221316-6
Kainuun hyvinvointialue	Osahankkeen toteuttaja	204595	3221331-8
Etelä-Savon hyvinvointialue	Osahankkeen toteuttaja	204618	3221315-8

Toteuttajan rooli ryhmähankkeessa

Kainuun hyvinvointialue toimii hankkeen osatoteuttajana vastaten hankkeen työpakettien mukaisesta lastensuojelun moniammatillisen vanhemmuuden tuen yhteiskehittämisestä omalla alueellaan sekä osallistuu hankealueen/-konsortion yhteiseen sekä valtakunnalliseen yhteiskehittämiseen. Kainuun hyvinvointialue vastaa hanketoiminnan nivomisesta osaksi organisaation omaa toimintaa jo hankkeen aikana. Kainuun hyvinvointialueella on oma osatoteuttamissuunnitelma.

3.2 Julkinen kuvaus

Hankkeen julkinen tiivistelmä

Matkalla riittävään vanhemmuuteen -ryhmähanke toteutetaan yhteistyössä Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen (ISO, päätoteuttaja) sekä Etelä-Savon, Kainuun ja Pohjois-Savon hyvinvointialueiden osahankkeiden kesken. Hankkeen tarkoitus on vahvistaa riittävän hyvän vanhemmuuden edellytyksiä lastensuojelun asiakasperheissä. Tehtävänä on kehittää lastensuojelun moniammatillista osaamista ja keinoja, joilla jokaista vanhempaa voitaisiin tukea toimimaan riittävän hyvin lastensa hoidossa, huolenpidossa ja kasvatuksessa. Tällä hetkellä lastensuojelun omasta keinovalikoimasta puuttuu tärkeä asiakasperheille tarjottava moniammatillinen vanhemmuuden tuki ja siihen liittyvä ammattilaisten erityisosaaminen.

Tausta:

Suomessa kodin ulkopuolelle sijoitetaan yhä enemmän lapsia. Hankealueella määrät ovat maan keskiarvoa suurempia. Sijoitus on kallis toimenpide, joka ei aina ratkaise perheiden

ongelmia. Lastensuojelun avohuollon asiakkuudet ovat valtakunnallisesti yleisimpiä Etelä- ja Pohjois-Savossa, joissa myös kiireellisesti sijoitettujen lasten osuus on keskimääräistä korkeampi. Kainuusta löytyvät koko maan keskiarvoa suuremmat lastensuojeluilmoitusten määrät. Lastensuojeluilmoitukset kohdistuvat erityisesti yli 13-vuotiaisiin ja kiireellisten sijoitusten osuus painottuu nuoruusikään. Itä-Suomessa taustalla korostuvat lasten ja vanhempien mielenterveys- ja päihdeongelmat.

Toteutus:

Ryhmähanke toteutetaan ajalla 1.8.2024–31.12.2026. Kehittämisteemat, työpaketit ja sisällöt ovat kaikille yhteiset. ISO johtaa hanketta, koordinoi ja yhteensovittaa osahankkeiden yhteiskehittämistä sekä vastaa kehittämistyön tutkimuksellisesta asiantuntijatuesta. Osahankkeet vastaavat omista kokonaisuuksistaan ja osallistuvat yhteiskehittämiseen. Ryhmähanke vastaa erityistavoitteen 5.1 strategisiin painopisteisiin 1–2 (12–17-vuotiaiden lasten sijoitusten määrän vähentäminen lastensuojelun avohuoltoa kehittämällä sekä koko perheen ja erityisesti vanhemmuuden tukeminen huostaanottilanteessa, huostaanoton aikana ja sitä purettaessa sekä muissa siirtymävaiheissa).

Hankkeen tavoitteet:

1. Uudistaa monialaisen yhdessä työskentelyn tapoja sekä kehittää työntekijöiden ja asiakkaiden verkostoihin jalkautuvan moniammatillisen tiimin toimintarakenteita ja työskentelyä
2. Tuoda lastensuojelun henkilöstölle ja yhteistyökumppaneiden monialaiselle verkostolle osaamista, konkreettisia toimintamalleja, työvälineitä ja mittareita perheiden kanssa työskentelyyn ja vaikuttavuuden arviointiin
3. Edistää lasten, nuorten ja vanhempien osallisuuden vahvistumista ja luoda suunnitelmallista lastensuojelun kokemusasiantuntijatoimintaa hyvinvointialueille

Kohderyhmä:

Hankkeen kohderyhmänä ovat hyvinvointialueiden lastensuojelun toimijat ja yhteistyökumppanit, kuten päihde- ja mielenterveyspalvelut sekä vanhemmuuden tuen muut mahdolliset toteuttajat (mm. kunnat ja kolmas sektori). Etäyhteyksillä ja digitaalisilla välineillä varmistetaan koko hankealueen kattava kehittämistuki. Vaikuttavuutta arvioidaan ja kehitetään FIT- ja 3X10D-vaikuttavuusmittareiden ja tutkimuksellisesti myös opinnäytteiden avulla.

Toiminta:

Hankeaikana kehitetään moniammatillisen tiimin (=kehittäjäsosiaalityöntekijä/-sosionomi, -perheterapeutti sekä -sairaanhoitaja) toimintarakenteita ja työskentelyä sekä monialaisia toimintakäytäntöjä. Osaamista, tietoa ja välineitä tuodaan tukea tarvitsevien perheiden luo erillisiin palveluihin lähettämisen sijaan. Hanketyö kohdentuu tilanteisiin, kun pohditaan sijoitusta, lapsi on jo sijoitettu avohuollon tukitoimena/kiireellisesti tai harkitaan perheiden jälleenyhdistämistä. Työntekijöiden osaamista vaikuttavista toimintamalleista ja mittareista kehitetään omaan työhön kytkeytyvien oppimiskokonaisuuksien avulla. Lisäksi vahvistetaan suunnitelmallista kokemusasiantuntijatoimintaa ja sen edellyttämiä rakenteita hyvinvointialueilla.

Tulokset:

Hankkeen tuloksena lastensuojelun moniammatillinen osaaminen, yhteistyö, toimintamallit sekä toimintakulttuuri kehittyvät siten, että kiireellisiin ja kalliisiin lastensuojelun toimenpiteisiin turvaudutaan jatkossa yhä harvemmin. Toisaalta tarvittavat toimenpiteet onnistutaan yhä useammin kohdentamaan oikea-aikaisesti ja vaikuttavasti siten, että myös palvelujen kustannusnousua on mahdollista hillitä.

Hankkeen nimi englannin kielellä

On the Journey to Adequate Parenting

Hankkeen julkinen tiivistelmä englannin kielellä

On the Journey to Adequate Parenting is a collaborative group project between The Centre of Excellence on Social Welfare in Eastern Finland (ISO) and the wellbeing services counties South Savo, Kainuu, and North Savo. The project's aim is to strengthen the conditions for adequate parenting in child protection client families by developing the support provided to parents. The task is to develop multidisciplinary expertise and approaches in child protection,

provide workers with new skills, methods, and tools for working with families and strengthen the expertise of workers and collaborators. The idea is that every parent can be supported on their journey to adequate parenting.

The group project will be implemented from August 1, 2024, to December 31, 2026. The development themes, work packages, and content are shared across all sub-projects. ISO leads the project, coordinates co-development among sub-projects, and provides research-based expert support. Sub-projects are responsible for their own areas and participate in co-development.

Project Goals:

1. Renew ways of multidisciplinary collaboration: Develop the operational structures and practices of multidisciplinary teams working with the networks of employees and clients.
2. Provide expertise and tools: Equip child protection staff and the multidisciplinary network of partners with skills, concrete operational models, tools, and metrics for working with families and assessing effectiveness.
3. Promote involvement: Strengthen the participation of children, young people, and parents, and create systematic child protection's empirical expertise activities in the wellbeing services counties.

The multidisciplinary teams implement experiments in multidisciplinary parenting work in child protection's client work and develop the model and its application options throughout the project. Strengthening the competence of workers is an essential part of integrating new, more effective models, methods, and metrics into child protection practices. Testing these approaches requires training, coaching, encouragement, and support, all of which can be implemented as part of the project's activities. Promoting empirical expertise is still in its early stages in the wellbeing services counties, and the project's activities integrate empirical expertise closely into the development of client work. Utilizing digital tools and connections, the project facilitates research-based, cross-regional child protection development, addressing current challenges such as the increasing placement of children outside the home.

As a result of the project, the multidisciplinary expertise, collaboration, operational models, and organizational culture of child protection will evolve so that urgent and costly child protection measures will be needed less frequently. The results of the project indicate that child protection services will be better equipped to meet the needs of families. The project's actions aim to make the effectiveness of both customer service and development work visible.

3.3 Maantieteellinen kohdealue

Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?

Ei

Maakunnat

Kainuu

Kunnat

Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo, Suomussalmi

Hankkeen toteutuspaikka

Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
PL 400	87070	Kainuu

4 Hanketiedot

4.1 Hankkeen kohderyhmä, tarve ja tavoitteet

Mitkä ovat hankkeen varsinaiset kohderyhmät?

Hankkeen varsinaisen kohderyhmän muodostavat Etelä- ja Pohjois-Savon sekä Kainuun hyvinvointialueiden työntekijät ja esihenkilöt, jotka työskentelevät pääasiassa lastensuojelun avo- ja sijaishuollon palveluissa. Kohderyhmään kuuluvat myös hyvinvointialueiden lastensuojelun yhteistyöverkoston toimijat, kuten esimerkiksi päihde- ja mielenterveyspalvelut. Myös muut vanhemmuuden tuen mahdolliset toteuttajat kuten kuntien sekä kolmannen sektorin toimijat ovat osa varsinaista kohderyhmää.

Mitkä ovat hankkeen välilliset kohderyhmät?

Hankkeen välilliseen kohderyhmään kuuluvat toiminta-alueen lastensuojelun avo- ja sijaishuollon palveluja käyttävät asiakkaat, eli lapset, nuoret ja heidän perheensä. Erityinen painopiste hankkeen kehittämistyössä on 12–17-vuotiaiden lastensuojelun asiakkaana olevien lasten vanhempien kanssa työskentely. Erityistavoitteen mukaisesti lasten, nuorten ja perheiden palvelujen kehittäminen tapahtuu tarvelähtöisesti.

Minkä tarpeen tai ongelman hanke ratkaisee?

Hyvinvointialueilla on yhteinen tarve vahvistaa vanhemmuuden tukemisen toimintamalleja ja työntekijöiden osaamista lastensuojelutyössä. Työntekijät tarvitsevat uusia keinoja ja vahvempaa osaamista lasten vanhempien vanhemmuuden tukemiseen ja perheiden kanssa työskentelyyn. Palvelujärjestelmämme yleinen haaste on aidosti asiakkaiden yksilöllisiin tarpeisiin vastaavien palvelujen puute. Kokemusasiantuntijat painottavat, että tärkeintä on saada sitä apua, mitä oikeasti tarvitaan eikä vain sitä, mitä hyvinvointialueen palveluvalikosta löytyy. Jos tarjottu apu ei ole oikeanlaista, siihen on vaikeaa sitoutua. Monialaisessa yhteistyössäkään ei aidosti sitouduta työskentelyyn niin, että päästäisiin vaikuttamaan lastensuojelun tarvetta aiheuttaviin tekijöihin. Kun tuen tarpeita ei tunnisteta oikea-aikaisesti, tämä johtaa perheiden kuormittumiseen, tilanteiden kriisiytymiseen sekä asiakkuuksien siirtymiseen lastensuojeluun. Lastensuojelun sijoitusten määrän kasvu kertoo palvelujärjestelmän moninkertaisesta epäonnistumisesta, eikä lastensuojelussakaan yksin pystytä vastaamaan näihin haasteisiin. Lastensuojelun omasta keinovalikoimasta puuttuu tällä hetkellä moniammatillinen vanhemmuuden tuki lastensuojelun asiakasperheille. Sijoitusten tarpeeseen on mahdollista vaikuttaa kehittämällä lasten vanhemmille tarjottavaa tukea. Siksi lastensuojelun moniammatillista vanhemmuuden tukityöskentelyä täytyy vahvistaa.

Itä-Suomessa lastensuojeluasiakkuuksien ja sijoitusten taustalla painottuvat niin lapsen kuin vanhempien mielenterveys- ja päihdeongelmista johtuvat haasteet. Tilanteissa tarvittavan osaamisen puute vaikeuttaa vanhempien tukemista ja voi johtaa kiireellisiin ja kalliisiin toimenpiteisiin, vaikka kodin ulkopuolelle sijoitus ei aina ratkaise perheiden ongelmia. Vanhempien tukemiseen liittyy haasteita erityisesti silloin, kun lapsi jo on sijaishuollossa. Lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän keskittyessä lapsen asioihin vanhempien tukeminen jää usein vajaaksi, kokonaisuudesta irralliseksi ja heidän asiakassuunnitelmansa laatimatta. Lapsen sijoitukseen ja huostaanottoon voi liittyä vanhempien epäluuloisuutta, negatiivisia tunteita ja kieltäytymistä suunnitelman laatimisesta, vaikka he lopulta kaipaisivat tilanteessa tukea enemmän kuin koskaan. Kokemusasiantuntijoiden mukaan lapsi ja vanhemmat usein eriytyvät työskentelyssä, vaikka pitäisi miettiä koko perheelle yhteistä tukea arjen sujumiseen. Tilanteen korjaaminen edellyttää sekä lisää tietoa näistä ilmiöistä että tietoon perustuvia uudenlaisia toimintamalleja ja työskentelytapoja kehityskulun muuttamiseksi.

Nuorten mielenterveyden haasteista puhuttaessa keskustellaan usein palvelujärjestelmän kehittämisen tarpeista. Useissa lastensuojelun tutkimuksissa on tuotu esille turvallisen aikuisuuden olevan merkittävin tekijä lasten hyvinvoinnille. Vanhemman tarjoama tuki itsessään on useimmiten riittävä apu ja tuki nuorelle myös elämän poikkeuksellisissa tilanteissa, vaikka kiistämättä myös palvelujen saatavuutta on parannettava. Riittävän hyvä vanhemmuus lähtee lapsen ja nuoren tarpeista, mutta riskinä on, että erityisenkin tuen tarpeessa olevien nuoruusikäisten tarpeisiin pyritään vastaamaan erilaisilla palveluilla ilman,

että tunnistetaan perheen sisäisten suhteiden ja yhteisöllisyyden merkitys nuoren hyvinvoinnille. Tämä johtaa palvelukeskeisyyden ja tarjottavan tuen yksilökeskeisyyden lisääntymiseen suhdeperustaisuuden ja suhteiden jatkuvuutta tukevan lähestymistavan sijaan. Hankkeessa osaamista, tietoa ja välineitä tuodaan tukea tarvitsevien perheiden luo ja integroidaan osaksi perheen kanssa työskentelevän ydinverkoston toimintaa erillisin palveluihin lähettämisen sijaan. Vanhempien osallisuutta, perheen yhteisöllisyyttä ja keskinäistä vuorovaikutusta vahvistamalla tuetaan myös nuorten hyvinvointia.

Haasteena on myös työntekijöiden osaamisen ja vaikuttavuustiedon puutteet. Lastensuojelussa toimivilla työntekijöillä on monenlaista osaamista, mutta osaamistasot sekä käytettävissä olevat keinot tai menetelmät vanhemmuuden tukemiseksi vaihtelevat, eikä niiden vaikuttavuudesta ole tietoa. Lastensuojelutyössä korostuu yksittäisten ammattilaisten osaaminen ja tulkinnat, joten vanhemmuuden tukemisen keinot ja menetelmät voivat olla henkilöstä riippuen hyvin erilaisia. Systeemisen työskentelyn ymmärrystä ja taitoja sekä esimerkiksi traumainformoidun työn osaamista tarvitaan nykyistä enemmän. Kokemusasiantuntijat peräänkuuluttavat erityisesti kohtaamisen teemoja ja turvallisen kohtaamisen taitoja – pitäisi olla ihmiseltä ihmiselle, eikä ammattilaiselta epäonnistuneelle. Vanhemmuustaitojen, resilienssin ja mentalisaatiotaitojen vahvistamisen sekä itsenäistymisvaiheeseen liittyvän kehityskaaren ja tähän liittyvien lapsen tarpeiden ymmärryksen lisäämisen tulisi olla luonteva osa työntekijöiden osaamista ja vanhempien kanssa työskentelyä lastensuojelussa. Vanhempien oman kasvatuskulttuurin sekä mahdollisten ylisukupolvisten taakkasiirtymien tiedostaminen on tärkeää: vanhemmuudessa olevien voimavarojen, mutta myös haitallisten kokemusten avulla on mahdollista kehittyä omien nuorten kasvatuksessa. Näiden vanhemmuutta tukevien tekijöiden mutta myös ajankohtaisten yhteiskunnallisten ilmiöiden (mm. vanhempien ja nuorten mielenterveysongelmat, nuorten riippuvuudet ja jengiytyminen) tunnistamiseksi työntekijät tarvitsevat monenlaisia oppimisen kanavia kuten mahdollisuutta mentorointiin, teemakoulutuksiin, valmennuksiin ja ylipäättään dialogiin ja tiedon lisäämiseen ilmiöistä ja asiakastyötä haastavista aiheista sekä toimintatavoista ja olemassa olevista rakenteista.

Yhtenäisiä työmenetelmiä, toimintatapoja ja osaamista erilaisten menetelmien ja mittareiden hyödyntämiseen asiakastyössä ei ole. Työn vaikuttavuutta ei seurata eikä asiakaspalautetta kerätä systemaattisesti, mikä vaikeuttaa palvelujen onnistumisen arviointia. Tarvitaan suunnitelmallista osaamisen vahvistamista ja uudenlaisia toimintamalleja asiakkaiden tarpeisiin vastaamiseksi, vaikuttavuustiedon muodostamiseksi sekä vaikuttavuuden arvioimiseksi. Ongelma liittyy myös asiakastyön kirjaamiseen, sillä tähän mennessä asiakastiedon hyödyntäminen vaikuttavuuden näkökulmasta on ollut lähes mahdotonta epäyhtenäisten ja puutteellisten kirjaamiskäytäntöjen, yhdenmukaista kirjaamista tukevien tietojärjestelmien sekä valtakunnallisen tietovarannan puuttumisen takia. Tähän kokonaisuuteen on tulossa suuri muutos, kun asiakastietoa aletaan tallentaa valtakunnallisiin Kanta-palveluihin 1.3.2026 mennessä. Voi olla, että kehityskulun myötä asiakastietojärjestelmiin on mahdollista integroida mittareita, mutta tämä riippuu kansallisen kehittämisen etenemisestä.

Keskeinen ongelma on myös asiakasäänen puuttuminen palvelujen kehittämisestä sekä kokemusasiantuntijatoiminnan sattumanvaraisuus hankealueella. Lastensuojelussa tälle toiminnalle ei ole systemaattisia, suunnitelmallisia ja toimivia rakenteita. Kokemusasiantuntijuuden ja vertaistoiminnan mahdollisuuksia ei tunnisteta riittävästi, eikä ylipäättään tiedetä, mistä kokemusasiantuntijoita voisi löytää ja kutsua mukaan yhteistyöhön. SOILA-hankkeen kanssa pidetyssä kokemusasiantuntijasparrauksessa nousi tärkeitä näkökulmia kaikkiin hankkeen toimenpiteisiin sekä erityisesti kokemusasiantuntijuuden huomioimiseen kaikkien osana kehittämistyötä. Teeman kehittämisessä on kiinnitettävä erityistä huomiota eettisiin kysymyksiin, koska kokemusasiantuntijuus liittyy aina myös hyvin sensitiviisiin ja henkilökohtaisiin, sekä lastensuojelun asiakkaan että lapsen läheisten asioihin.

Hankkeen toimenpiteiden avulla ennaltaehkäistään erityisesti 12–17-vuotiaisiin lastensuojelun tarpeessa oleviin lapsiin kohdistuvia viimesijaisia lastensuojelun toimenpiteitä. Tarkoituksena on kehittää nykyistä systeemisempää, suunnitelmallisempaa, intensiivisempää ja vaikuttavampaa riittävän vanhemmuuden edellytyksiä vahvistavaa moniammatillista tukea lastensuojelun asiakkaille sekä tuoda vaikuttavia toimintamalleja lastensuojelun ja monialaisen verkoston yhteistyöhön. Työntekijät saavat uudenlaista osaamista perheiden kanssa työskentelyyn, jolloin lastensuojelussa pystytään tarjoamaan paremmin perheiden tarpeisiin vastaavia

palveluja ja työskentelemään vaikuttavammin. Etenkin vanhempien kokemukset lastensuojelun työskentelystä ovat usein kielteisiä, ja vanhemmuustyöskentelyn kehittämisen avulla pyritään saamaan tähän muutos. Hyvinvointialueilla työntekijöiden osaamisen vahvistaminen nähdään investointina perheiden tulevaisuuteen.

Miten hanke on valmisteltu? Miten hankkeen kohteena olevia sisältöjä on aiemmin pyritty kehittämään?

Hankkeen lähtökohtana on lastensuojelun palvelutoiminnassa tunnistettu tarve ja myös mahdollisuudet vanhemmuuden tuen vahvistamiseksi. Hankkeen valmistelussa ovat olleet mukana Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus ISO sekä Etelä-Savon, Kainuun ja Pohjois-Savon hyvinvointialueet. Valmisteluun ovat osallistuneet erityisesti lastensuojelun sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen edustajat ja tukena on ollut valtakunnallinen SOILA-hanke. Valmistelussa on perehdytty myös kirjallisuuteen, raportteihin sekä aiempiin hankkeisiin.

Aiempien hankkeiden osalta on hyödynnetty erityisesti STM:n vuosina 2020–2022 rahoittamien monialaisten lastensuojelun kehittämishankkeiden (LUMO, Pohjoinen lastensuojelu) kokemuksia: näissä käynnistettiin maakuntarajat ylittävä lastensuojelun ja monialaisen työskentelyn yhteiskehittäminen. Monialaista työskentelyä on kehitetty aiemmin myös alueiden Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeissa, mutta työ ei kohdentunut lastensuojeluun, eikä lastensuojelun vanhemmuustyöskentelyä vahvistavaa kehittämistä ole alueilla aiemmin toteutettu. Valmistelussa on hyödynnetty ISOssa keväällä 2023 tehtyä tilannekatsausta lasten ja nuorten kodin ulkopuolelle sijoittamiseen liittyvistä riskitekijöistä Itä-Suomessa. Lisäksi valmistelussa on hyödynnetty Itä-Suomen osaamis- ja tukikeskus (OT) -hankkeessa toteutetun “vaativan sijaishuollon asiakkuuksien määrittely” -kyselyn tuloksia.

Työntekijöiden osaamista on pyritty lisäämään mm. systeemisen lastensuojelun toimintamallin käyttöönottoon liittyneillä koulutuksilla vuodesta 2016 lähtien, ja henkilöstölle on saatu perusymmärrystä perhekokonaisuuden ja -systeemin huomioimisesta lastensuojelutyössä. Pohjois-Savoon kuuluva Siilinjärven kunta on ollut vuosina 2021–2022 mukana THL:n koordinoimassa FIT-mittarin pilotoinnissa, joka on liittynyt systeemisen lastensuojelun toimintamalliin. Etelä-Savo on puolestaan ottanut FIT-mittaria käyttöön osana Tulevaisuuden sote-keskus -hanketyötä (2022–2023). Mittarit eivät vielä ole juurtuneet laajasti käytäntöön, joten tällä hankkeella on tarkoitus tukea mittareiden kokeilua sekä niiden käyttöön tarvittavaa osaamista. Muita mittareita alueiden lastensuojelussa ei ole tähän mennessä kokeiltu. 3X10D-mittaria on kokeiltu Pohjois-Savon hyvinvointialueen terveysosastolla osana VTR-hanketta (SostyöTerva 2021–2023), ja näitä kokemuksia hyödynnetään osana hankkeen kehittämistä.

Hankkeen valmistelussa on kartoitettu järjestöyhteistyön mahdollisuuksia mm. kouluttamiseen, tiedonvaihtoon sekä erityisesti kokemusasiantuntijaosaamiseen liittyvästä yhteistyöstä. SOS-lapsikylän kanssa on jo alustavasti sovittu yhteistyöstä. Muut yhteistyökumppanuudet tarkentuvat henkilöstön osaamis- ja kehittämistyöstä nousevien sekä muiden mahdollisten tarpeiden kautta, ja kumppanuuteen pyydetään keskeisimmät ja tarkoituksenmukaisimmat järjestöt kultakin alueelta. Lisäksi toteutuksessa huomioidaan mahdollisuudet yhteistyöhön alueellisten ja valtakunnallisten TKI-toimijoiden, kuten STM:n, THL:n, muiden sosiaalialan osaamiskeskusten, yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa.

Hankevalmistelussa on mukana asiakasnäkökulma. Järjestimme kokemusasiantuntijoille suunnatun työpajan yhteistyössä SOILA-koordinaatiohankkeen kanssa. Työpajassa oli edustettuna nuoren ja vanhemman kokemusasiantuntijat ja käsitelimme hankkeen työpakettien suunnitelmia sekä haimme asiakasymmärrystä, näkemyksiä ja ehdotuksia toimenpiteiden sisältöihin. Erityisesti kuuntelimme asiakkaiden toiveita vanhemmuuden tuen sisällöistä ja toteutuksesta ja saimme tärkeitä näkökulmia kokemusasiantuntijatoiminnan rakentamiseen osaksi hankkeen kehittämistyötä. Lisäksi valmistelussa on perehdytty aiemmin alueilla kertyneeseen tietoon ja kokemukseen sekä muiden toimijoiden välittämään tietoon asiakkaiden näkemyksistä, toiveista ja tarpeista (mm. Kasper Ry:n julkaisu “Kun apu ei tunnu avulta” lastensuojelun asiakasvanhempien lastensuojelun kokemuksista sekä selvitys vanhempien näkemyksistä lastensuojelun nykytilasta hyvinvointialueilla). Aineistossa korostuu kokemukset puutteista oman vanhemmuuden tukemisessa, kuulluksi tulemisessa, avun saamisessa, yhteistyön toimivuudessa ja palvelujen tarkoituksenmukaisuudessa. Vanhemmat nostavat esille mm. vertaistuen merkityksen sekä terapeuttisen työskentelyn tarpeen. Samat teemat

nousivat esille myös omassa työpajassamme, ja näihin hankkeemme tulee pureutumaan. Kokemusasiantuntijuutta on tarkoitus hyödyntää vahvasti hanketoiminnassa ja sen toimenpiteiden tarkemmassa suunnittelussa, kuten vanhemmuustyön, esimerkiksi mahdollisen vertaistuen tai muiden uusien työmallien kehittämisessä sekä toiminnan arvioinnissa. Aiemmin toteutetun lastensuojelun kehittämistyön jäljiltä on olemassa kokemusasiantuntijoiden verkostoa yhteistyöhön kutsuttavaksi.

Mitkä ovat hankkeen tavoitteet?

Hankkeen tarkoitus on vahvistaa riittävän hyvän vanhemmuuden edellytyksiä lastensuojelun asiakasperheissä. Tavoitteena on vähentää lastensuojelun toimenpitein sijoitettujen lasten määrää sekä tarjota tukea lasten ja vanhempien päihde- ja mielenterveysongelmista johtuviin haasteisiin. Hanke pyrkii varmistamaan, että lastensuojelun työskentely on oikea-aikaista, asiakkaan tarpeiden mukaista ja vaikuttavaa.

Hankkeen tavoitteina on:

1. Uudistaa monialaisen yhdessä työskentelyn tapoja sekä kehittää työntekijöiden ja asiakkaiden verkostoihin jalkautuvan moniammatillisen tiimin toimintarakenteita ja työskentelyä
2. Tuoda lastensuojelun henkilöstölle ja yhteistyökumppaneiden monialaiselle verkostolle osaamista, konkreettisia toimintamalleja, työvälineitä ja mittareita perheiden kanssa työskentelyyn ja vaikuttavuuden arviointiin
3. Edistää lasten, nuorten ja vanhempien osallisuuden vahvistumista ja luoda suunnitelmallista lastensuojelun kokemusasiantuntijatoimintaa hyvinvointialueille

Hanke vastaa erityistavoitteen 5.1 strategisiin painopisteisiin 1–2, eli 12–17-vuotiaiden lasten sijoitusten määrän vähentämiseen lastensuojelun avohuoltoa kehittämällä sekä koko perheen ja erityisesti vanhemmuuden tukemiseen huostaanottotilanteessa, huostaanoton aikana ja sitä purettaessa sekä muissa siirtymävaiheissa.

Hankkeen aikana kehitetään moniammatillista – intensiivistä, joustavaa, innovatiivista, nopeasti reagoivaa, monitoimijaista – vanhemmuuden tukea lastensuojelun asiakasperheille Etelä-Savon, Kainuun ja Pohjois-Savon hyvinvointialueilla. Hanketyö kohdennetaan tilanteisiin, kun harkitaan sijoitusta, lapsi on jo sijoitettuna avohuollon tukitoimena/kiireellisesti tai pohditaan perheiden jälleenyhdistämistä. Näissä erityistilanteissa on tärkeää vahvistaa perheiden kanssa työskentelyä ja vanhempien tukea sekä selkiyttää asiakkaan tilannetta ja sen juurisyytä yhdessä lapsen asioista vastaavan sosiaalityöntekijän, asiakkaan ja tämän verkoston kanssa.

Kehittämistyössä ja hankkeen kokeiluissa käytetään systemaattisen toimintamallin elementtejä ja menetelmiä. Näiden avulla lisätään yhteistä ymmärrystä, yhdessä oppimista ja erilaisten näkökulmien yhdessä tutkimista. Työntekijöitä rohkaistaan, kannustetaan, ohjataan ja valmennetaan kokeilemaan menetelmiä ja mittareita sekä ottamaan uutta osaamista käyttöön niin omassa asiakastyössä kuin kokousten ja verkostotapaamisten toteuttamisessa.

Hankkeen keskiössä on lapsen tarpeisiin vastaavan vanhemmuuden tuen keinojen ja osaamisen vahvistaminen, jotta jokaista vanhempaa voitaisiin tukea toimimaan riittävän hyvin lastensa hoidossa, huolenpidossa ja kasvatuksessa. Tarkoitus on, että jatkossa vanhemmuuden tukea ja apua tarjotaan ajoissa ja monitoimijaisesti, ottaen huomioon vanhempien ja läheisten osallisuus sekä vertaisuus. Hanke toteutetaan neljän kaikille yhteisen työpaketin ja päätoteuttaja ISO:n viidennen työpaketin toimenpiteillä.

Hankkeen tavoitteiden toteutumista mitataan usein eri keinoin. Näitä kuvataan tarkemmin kunkin osahankkeen hakemuksessa kohdassa 4.2 Toteutus ja tulokset, missä kerrotaan hankkeen konkreettisista tuloksista ja niiden todentamisesta ja mittaamisesta.

TL 5.1 erityistavoitteen tuotosindikaattori on tuettujen julkisten palvelujen määrä. Kullakin hankkeessa mukana olevalla hyvinvointialueella kehitetään uudenlaista, lastensuojelun palveluissa toteutettavaa moniammatillisen vanhemmuustyöskentelyn toimintamallia. Toimintamallin kehittäminen vaikuttaa alueiden lastensuojelun avo- ja sijaishuollon palveluihin.

TL 5.1 erityistavoitteen tulosindikaattorina on palvelun laatu. Hankkeessa mallinnettavan vanhemmuustyön kehittämisestä ja uuden toimintamallin mukaisen työskentelyn koetusta laadusta kerätään palautetta systemaattisesti niin työntekijöiltä kuin asiakkailta rahoittajan ohjeiden mukaisesti. Palautteen keräämisessä hyödynnetään myös hankkeessa kokeiltavia mittareita tai muita mahdollisia menetelmiä. Lisäksi käytössä on tilasto- ja asiakastietoa, joita voidaan hyödyntää tulosten näkyväksi tekemisessä.

Ryhmähankkeen toteuttamisessa ja kehittämistyössä hyödynnetään ISON asiantuntijatuen ja osahankkeiden omien osaajien lisäksi flat rate -ostopalveluja: mm. Howspace-yhteiskehittämisalustan lisenssi- ja käyttökulut, mittarikokeiluihin liittyvät ohjelma-, lisenssi-, käyttö- ja muut tekniset kulut, tarvittava hanketyöryhmän osaamisen vahvistaminen, työnohjauksellinen hanketyön sparraus kehittämistyöhön, palvelumuotoilu, viestintä, kokemusasiantuntijapalkkiot, muu hankkeeseen liittyvä osaamisen vahvistaminen ja asiantuntijapalvelut, tilitoimiston kirjanpidon ja palkkahallinnon kulut, tilintarkastuskulut sekä muut mahdolliset, hanketyön kannalta tarkoituksenmukaiset palvelut. Lisäksi flat rate -kuluja käytetään hanketoiminnan muihin välttämättömiin kustannuksiin, kuten työvälineisiin, työhuone-, puhelin- ym. kuluihin.

Mitä muutosta nykytilaan hanke tuo? Mikä on hankkeen uutuus/lisäarvo?

Puhuttaessa esimerkiksi nuorten mielenterveyden haasteista keskusteluissa painottuvat usein palvelujärjestelmän kehittämisen tarpeet. Useissa lastensuojelun tutkimuksissa on kuitenkin tuotu esille, että turvallinen aikuisuus on merkittävin tekijä lasten hyvinvoinnille. Vanhemman tarjoama tuki itsessään on useimmiten riittävä apu ja tuki nuorelle myös elämän poikkeuksellisissa tilanteissa, vaikka kiistävätkin myös palvelujen saatavuutta on parannettava. Riittävän hyvä vanhemmuus lähtee lapsen ja nuoren tarpeista, mutta riskinä on, että erityisenkin tuen tarpeessa olevien nuoruusikäisten tarpeisiin pyritään vastaamaan erilaisilla palveluilla ilman, että tunnistetaan perheen sisäisten suhteiden ja yhteisöllisyyden merkitys nuoren hyvinvoinnille. Tämä johtaa palvelukeskeisyyden ja tarjottavan tuen yksilökeskeisyyden lisääntymiseen suhdeperustaisuuden ja suhteiden jatkuvuutta tukevan lähestymistavan sijaan. Hankkeessa osaamista, tietoa ja välineitä tuodaan tukea tarvitsevien perheiden luo ja integroidaan osaksi perheen kanssa työskentelevän ydinverkoston toimintaa erillisin palveluihin lähettämisen sijaan. Vanhempien osallisuutta, perheen yhteisöllisyyttä ja keskinäistä vuorovaikutusta vahvistamalla tuetaan myös nuorten hyvinvointia. Ajatus on, että jokaista vanhempaa voidaan tukea matkalla riittävän hyvään vanhemmuuteen.

Vanhemmuuden tuen moniammatillinen toimintamalli on uusi kaikille hyvinvointialueille. Nyt lastensuojelussa toimii lähinnä sosiaalihuollon ammattilaisia. Hankkeessa moniammatillinen tiimi tuodaan lastensuojelun toimintaympäristöön eri tavoin: perheterapeutti sekä päihde- ja mielenterveyden sairaanhoitaja liittyvät joko suoraan osaksi lastensuojelua tai toimivat sen kanssa kiinteässä yhteistyössä jalkautuen palvelutoiminnassa työskentelevien ammattilaisten tueksi. Työskentelyssä painotetaan suhdekeskeisyyttä ja hyödynnetään systeemisiiä työtapoja kuten dialogisuutta, reflektiivisyyttä ja hypoteesityöskentelyä. Moniammatillinen tiimi pääsee perheen ja ammattilaisten avuksi nopeasti. Tällaiseen intensiiviseen tukeen on harvoin mahdollisuuksia organisaatioiden perustoiminnan resurssien niukkuuden vuoksi, mutta myös henkilöstön osaamisessa on vajeita. Moniammatillinen osaaminen yhdistettynä perheterapeutin lähestymistapaan huomioi yksilöiden sijaan vahvemmin myös perheen systeemissä piilevät voimavarat. Lapsen ja vanhempiin liittyvien olosuhteiden (substanssitekijät) jäsentyminen sekä perheen ympärillä tehtävä työ (prosessitekijät) lisäävät niin työntekijän ymmärrystä asiakasperheen tilanteesta kuin työn vaikuttavuutta. Vanhemmuuden tuesta kehitetään yhdessä systeemisempää, suunnitelmallisempää, intensiivisempää, kuntouttavampaa ja vaikuttavampaa. Tämä on hankkeen suurin lisäarvo ja sosiaalinen innovaatio, joka synnyttää uusia vuorovaikutussuhteita.

Tulevaisuudessa lastensuojelun omassa toimintaympäristössä on käytössä moniammatillisia tiimejä sekä tiimien toimintatapoja ja malleja vanhemmuuden tukemiseksi. Tämä voimistaa vanhempien osallisuutta, kuulluksi tulemistä ja antaa konkreettisia arjessa toimimisen keinoja jatkuvan arvioinnin kohteena olemisen sijaan. Kun tarjottu apu on asiakkaan näkökulmasta oikeanlaista, siihen on myös helpompaa sitoutua. Lapsen kannalta katsottuna vanhemmat ovat osa hänen elämänsä täysi-ikäisyyteen asti, vaikka lapsi ei enää asuisi kotona. Lapsenkin hyvinvoinnille on tärkeää, että vanhemmat saavat tukea ja kuntoutusta jo lastensuojeluasiakkuu-

den aikana. Systeminen työote ja moniammatillinen työskentely tukevat vanhempien kuntoutumisen ja asiakkuuden suunnittelua.

Työntekijöiden toimintakulttuuri muuttuu hankkeen yhteiskehittämisen ja osaamista vahvistavan toiminnan myötä. THL:n koordinoimana lastensuojeluun tuotu systeminen toimintamalli on tähän mennessä luonut pohjaa yhteiselle viitekehykselle. On uutta, että henkilöstön osaamisen kehittämistarpeita kartoitetaan ja tarkastellaan systemaattisesti, ylläalueellisesti ja tutkimuksellisesti. Tarpeisiin vastataan koulutuksilla, valmennuksilla, työpajoilla, yhteiskehittämisellä, mahdollistamalla vertaistuki sekä muilla tarkoituksenmukaisilla keinoilla myös alueelliset erot huomioiden. On tutkimusnäyttöä siitä, että vanhempien voimavaroja lisäämällä ja vanhemmuustaitoja tukemalla voidaan vahvistaa lasta suojaavia tekijöitä ja vähentää sijoitusten riskitekijöitä. Vaikuttava työskentely perustuu vuorovaikutukseen sekä toimivaan allianssiin eli työntekijän ja asiakkaan väliseen yhteistyösuhteeseen. Hanke vahvistaa työntekijöiden valmiuksia allianssin rakentamiseen, rikastaa toimintatapoja sekä tuottaa uudenlaista osaamista, välineitä ja menetelmiä asiakastyöskentelyyn. Näin lastensuojelu pystyy tarjoamaan paremmin perheiden tarpeisiin vastaavia palveluja ja työskentelemään vaikuttavammin. Hyvinvointialueet ovat organisaatioina nuoria, joten uudenlaisten, yhtenäisten ja systemaattisten toimintatapojen, -mallien ja -käytäntöjen kokeiluille ja arkeen juurruttamiselle on selkeä tarve. Hankkeen myötä osaamisen vahvistamisesta tulee alueilla suunnitelmallista ja systemaattista.

Lastensuojelutyön vaikuttavuudesta saadaan jatkossa enemmän tietoa. Hankkeessa kokeillaan palautetietoista ja suhdeperusteista työskentelyä tukevia mittareita kaikilla hyvinvointialueilla: ennalta on valittu Feedback-informed Treatment (FIT) ja 3X10D-elämäntilannemittarit, jotka on kansallisesti arvioitu lupaaviksi lastensuojeluun soveltuviksi mittareiksi. FIT-palautetietoinen työskentely on näyttöön perustuva käytäntö, jonka tausta on terapeutisessa vuorovaikutustutkimuksessa: Outcome Rating Scale (ORS) huomioi asiakkaan kokemuksen omasta hyvinvoinnista ja sen kehityksestä, Session Rating Scale (SRS) kokemukset työskentelystä ja yhteistyösuhteesta. 3X10D tuottaa asiakkaan tilanteen yleiskuvan sekä määrällistä tietoa asiakkaista ja työn vaikutuksista.

Ymmärrys ja osaaminen menetelmistä ja mittareista vahvistuu, kun hanke valmentaa työntekijöitä lastensuojelun käyttöön soveltuvista mittareista, ja niitä kokeillaan ja hyödynnetään asiakastyössä. Mittareiden käyttö mallinnetaan osaksi moniammatillisen vanhemmuuden tuen toimintamallia. Tällä hetkellä mittareiden tuntemus ja käyttö on sosiaalihuollossa todella vähäistä. Hanke pyrkii vaikuttamaan myös mittareihin liittyviin asenteisiin ja ennakkoluuloihin. Tulevaisuudessa mittareita käytetään lastensuojelussa luontevasti asiakasprosessin osana. Hyvinvointialueilla ymmärretään mittareiden tärkeys myös toiminnan vaikuttavuuden esilletuomisen ja tutkimisen näkökulmasta, ja pystytään tarkastelemaan niin asiakas- kuin kehittämistyön vaikuttavuutta paremmin. Palautetietoisen työskentelytavan käyttöönotto ja toimintaperiaatteiden sisäistäminen on monen vuoden prosessi. Hankkeen avulla toimintakulttuurin muutos saadaan hyvään vauhtiin.

Hanketoiminnan keskiössä on suorien ja välillisten kohderyhmien kanssa yhdessä tehtävä kehittämistyö. Hankkeen päätyttyä kokemusasiantuntijuuden merkitys tunnistetaan ja se on suunnitelmallinen osa lastensuojelun arjen toimintaa ja kehittämistyötä. Hankkeen avulla hyvinvointialueet saavat luotua rakenteita kokemusasiantuntijatoiminnan erilaisille muodoille.

Hankkeen uutuusarvona on myös asiakkaalle tuotettavan arvon tuottamisen tarkastelu kokemusasiantuntijoiden ja hyvinvointialueiden yhteisen yhteiskehittämisen keinoin (vrt. esim. Gummerus 2013; Gröönroos & Voima 2014). Tällainen tarkastelu on julkisissa palveluissa ja myös lastensuojelussa ajattelutapana vierasta, mutta innovatiivista. Hankkeen myötä palveluja kehitetään tarvelähtöisesti ja toimenpiteissä hyödynnetään palvelumuotoilua, josta on aiempia hyviä kokemuksia mm. sijaishuollon kehittämisestä. Kehittämistyötä peilataan ja tuetaan tutkimuksellisesti koko hankkeen ajan. Myös kehittämistyön vaikuttavuutta arvioidaan tutkimuksellisesti, ja tässä hyödynnetään myös opinnäyteyhteistyön mahdollisuudet ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen kanssa.

Arvioi tuen ensisijainen vaikutus hankkeen toteuttamiseen

Hanketta ei toteuteta ilman tukea

Perustelut tuen vaikutukselle

Hankkeelle myönnettävä rahoitus mahdollistaa tutkimuksellisesti tuetun, organisaatio- ja aluerajat ylittävän lastensuojelun kehittämisen, joka hyödyttää jokaista hyvinvointialuetta. Hankesuunnitelman mukaista moniammatillisten tiimien kehittämistyötä ei voida toteuttaa organisaatioiden omana toimintana tässä vaiheessa. Organisaatiot eivät pysty resurssomaan tai irrottamaan henkilöstöä hankkeeseen ilman tukea. Myöskään osaamisen vahvistamiseen, toiminnan uudistamiseen ja muihin hankesuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin sekä kehittämistyön koordinointiin ei ole mahdollista osoittaa organisaatioiden perustoiminnan resursseja. Tuki mahdollistaa uudenlaisten kehittäjätiimien palkkaamisen hyvinvointialueille sekä hanketyön johdon ja koordinoinnin mahdollisuuden ISOLle. Hanketoiminnan avulla vahvistetaan lastensuojelun vaikuttavaa työskentelyä hyvinvointialueilla.

4.2 Toteutus ja tulokset

Millä konkreettisilla toimenpiteillä hanke saavuttaa kuvatut tavoitteet?

Kainuun toimenpiteet perustuvat koko hankkeen tavoitteisiin. Toimenpiteistä osa on yhteisiä hankealueen toimijoiden kanssa, osa toteutetaan Kainuussa. Kainuun hyvinvointialueen osahanke osallistuu yhteistyöhön valtakunnallisen SOILA -hankkeen kanssa sekä alueiden yhteiskehittämiseen. Näin varmistamme hankkeen tavoitteiden mukaisen kehittämistyön sekä vertaisoppimisen ja -arvioinnin, yhteiset mallinnukset, tiedon jakamisen ja kokoamisen yhteen hankkeen koko keston ajan. Hanketiimimme vastaa hankesuunnitelman mukaisesta toiminnasta sekä hankkeen aikaisesta raportoinnista ja tiedon koostamisesta hankkeen hallinnoijalle ja rahoittajalle sekä Kainuun alueellisesta hankkeen viestinnästä. Hankkeen hallinnollinen organisoituminen Kainuun alueella toteutuu yhteistyössä hanketiimin, hyvinvointialueen kehittämiin sekä operatiivisen palvelutuotannon kanssa.

Työpaketti 1. Moniammatillinen tiimi vanhemmuuden tueksi
Aikataulu: 2024 - 2026

Toimenpide 1.1 syyskuu 2024: Rekrytoimme alueelle hanketiimin, jonka kautta/toimesta lisätään monialaista osaamista lastensuojelussa. Hanketiimin muodostavat kehittäjä-perheterapeutti, kehittäjä-(mielenterveyden/päihdehoidon) sairaanhoitaja sekä kehittäjäsosionomi (koordinaatiovastuu). Hanketiimiläiset toimivat hankkeessa toimintatapojen kehittäjinä, uusien työkalujen, menetelmien ja toimintatapojen pilotoijina uudella työtavalla, asiakastyössä/asiakkaiden kanssa.

Toimenpide 1.2 syyskuu 2024- keuhä 2026: Kehitämme ja pilotoimme intensiivisen vanhemmuuden tuen toimintamallia. Hanketiimi vastaa hankesuunnitelman tarkentamisesta Kainuun osalta mm. vanhempien tuen tarpeet ja hanketiimin toimimisen raamit Kainuussa (syyskuu 2024). Tarkennukset tehdään yhdessä Kainuun sosiaali- ja perhepalvelujen lastensuojelun esihenkilöiden kanssa (esihenkilöitä 3-5, työntekijöitä määrittelyssä tarvittaessa). Tuen tarvetta tarvitsevien perheiden kriteerit (millä perusteilla lastensuojelu pyytää hanketiimin mukaan perheen tueksi) täsmennetään samoin hankkeen alkaessa. Hanketiimi suunnittelee toiminnan pilotoinnin syyskuun 2024 aikana yhdessä lastensuojelun em. esihenkilöiden kanssa. Toiminnan pilotointi alkaa keuhä 2025 ja jatkuu koko hankkeen ajan 2025 - 2026. Pilotointiin liitetään toimintamallin edelleen kehittäminen, työn vaikuttavuuden arviointi sekä juurtumisen mahdollistaminen integroimalla toiminta heti operatiiviseen työhön. Hanketiimi järjestää alueelliset yhteiskehittämisen tilaisuudet 5x puolipäivää hankeajalla. Yhteiskehittämisiin osallistuvat Kainuun alueen lastensuojelun työntekijöistä 22 henkilöä sekä mahdollisesti työntekijöitä lapsiperheiden palveluista, perhetyöstä. Hanketiimiläiset osallistuvat ISON sparrukseen ISON suunnitelman mukaisesti.

Hanketiimin toimintatapa pilotoinnissa: Vanhemmuuden tuen työskentely rakentuu lastensuojelun systeemisten rakenteiden ympärille. Hanketiimi toimii lastensuojelun tukena tilanteissa, joissa tarvitaan intensiivistä vuorovaikutuksellista tukea perheelle. Hanketiimi

organisoi monialaista verkostoa, joita perheen tueksi tarvitaan, myös läheisverkostoja. Tiimi toteuttaa perheterapeuttista vanhemmuuden tukea sekä antaa vanhemmille käyttöön toimintamalleja ja työkaluja vanhemmuuden tueksi (esimerkiksi neurokirjon tai kehitysvammaiset lapset/nuoret, päihdeongelmat). Hanketiimi voi työskennellä myös jo sijoitetun lapsen/nuoren kanssa tavoitteena mahdollistaa kotiin palaaminen. Hanketiimi voi jalkautua perheiden luokse tarpeen mukaisesti 1-4 krt/viikko. Tukiprosessit käynnistyvät lastensuojelun pyynnöstä, lastensuojelu on koko ajan mukana ja lastensuojelun viranomaisella säilyy lapsen omatyöntekijyys. Työskentely tapahtuu aina asiakkaan ja hänen huoltajansa luvalla. Hanketiimi ei tee viranomaistyötä eikä lakisäateistä lastensuojelutyötä, esimerkiksi lausuntoja tai arviointeja. Hankkeen aikana hanketiimille ohjautuu perheitä 15-20 kpl. Perheen intensiivinen tuki voi kestää 3-10 kk.

Toimenpide 1.3 Koko ajan: Vahvistamme vanhemmuutta luomalla uudenlaisia yhteistyörakenteita lastensuojelun sekä mielenterveys- ja päihdepalveluiden toimijoiden kanssa lapsen ja perheen arkeen, kokeilemalla vaikuttavia menetelmiä yhteisasiakkuuksissa ja luomalla pysyvät toimintamallit vanhemmuuden arviointiin ja vanhemmuuden tuen työhön. Teemme yhteiskehittämistä sekä Kainuun alueen sisällä että koko hankkeen alueella. ISO fasilitoi yhteisen kehittämisen. Hanketiimi vastaa Kainuun alueella tapahtuvasta yhteiskehittämisestä (2-3krt). Mielenterveys- ja päihdepalvelujen toimijat voidaan kutsua perheen kanssa työskentelyyn tapauskohtaisen arvioinnin perusteella, yleensä verkoston toimijoita prosessissa 2-3 henkilöä.

Työpaketti 2. Osaamisen vahvistaminen

Aikataulu: 2024 - 2026

Toimenpide 2.1. Osallistamme ISON toteuttamaan osaamistarpeen kartoitukseen sekä koulutuksiin, kohderyhmänä lastensuojelun työntekijät (34 hlö), syksy 2024.

Toimenpide 2.2 (2025-2026) Vahvistamme Kainuun alueen sosiaalityötä ja sosiaaliohjausta tekevien työntekijöiden (minimi 34 työntekijää) osaamista hankkeen yhteisillä koulutuksilla ja näin hankkeessa kehitettävä toiminta juurtuu arjen työntekijöiden työhön sujuvasti. Koulutusta: a) intensiivisen tuen/tiimin toimintatavasta ja perusteista (systeminen työote) (22hlö), b) käytettävistä työkaluista (34), c) uusista kokeiltavista mittareista (34), d) kokemusasiantuntijatoiminnasta(34), e) moniammatillisesta kirjaamisesta (34). Lastensuojelun haasteiden moninaisuuden vuoksi, hankkeen aikana voi nousta uusia osaamisen tarpeita, joihin tarvitaan koulutusta. Hanketiimin tehtävänä on kannustaa ja tukea alueen muita työntekijöitä kokeilemaan menetelmiä ja ottamaan uutta osaamista käyttöön omaan perustyöhönsä.

Työpaketti 3. Mittareiden kokeileminen sekä vaikuttavuuden arviointi

Aikataulu: Syksy 2024 - 2026

Toimenpide 3.1 Hanke vahvistaa lastensuojelun mittariosaamista: mittareita kokeillaan ja jalkautetaan luontevaksi osaksi Kainuun lastensuojelua. Mittareiden valinta tarkennetaan hankkeen alussa syksyllä 2024. Hanketiimi perehtyy mittareihin ISON tuella, valmentaa muun henkilöstön (34) niiden käyttöön, kannustaa ja tukee muuta henkilöstöä mittareiden käytössä. Mittarit otetaan koekäyttöön v. 2025 kevät alkaen. Mittareilla tehdään näkyväksi niin asiakastarpeita kuin asiakas- ja kehittämistyön vaikuttavuutta. Kokeiluun on valittu Feedback-informed Treatment (FIT) ja 3X10D-elämäntilannemittari. FIT-palautetietoinen työskentely on näyttöön perustuva käytäntö, jonka tausta on terapeuttisessa vuorovaikutuksessa vaikuttavien tekijöiden tutkimuksessa. FIT-mittareita on kaksi: Outcome Rating Scale (ORS) huomioi asiakkaan kokemuksen omasta hyvinvoinnista ja sen kehityksestä, Session Rating Scale (SRS) kokemukset työskentelystä ja yhteistyösuhteesta (palvelun laatu). 3X10D tuottaa yleiskuvan asiakkaan tilanteesta sekä määrällistä tietoa asiakkaista ja työn vaikutuksista. Mittareita käytetään kaikissa hanketiimin toteuttamissa pilotointitapauksissa (15-20 perhettä) sekä vähintään 10 % muussa lastensuojelussa. Käyttökokemukset kerätään, analysoidaan ja tehdään johtopäätökset mittareiden käytöstä.

Toimenpide 3.2 Syksy 2026: arvioimme vanhemmuuden tuentiimin (hanketiimin) ja toimintamenetelmän kustannustehokkuutta/tuloksellisuutta; hanketiimi mm. dokumentoi pilotointien prosessit ja muutokset perheille huolellisesti, jotta analyysin tekeminen on mahdollista. Arviointimittarina mm. onko pystytty ehkäisemään/siirtämään sijoitusta, eri toimenpiteiden kustannukset. Arvio tehdään yhdessä lastensuojelun esihenkilöiden kanssa.

Työpaketti 4. Kokemusasiantuntijat

Aikataulu: 2024 - 2026

Toimenpide 4.1 Rekrytoidaan syksyn 2024 aikana Kainuun alueen kehittämiseen ja hankkeen toteuttamiseen mukaan kokemusasiantuntijoita: vanhempia ja lapsia/nuoria 2-6 henkilöä. Kokemusasiantuntijat osallistuvat hankkeen ja toimintamallien suunnitteluun (täsmentämään perheiden tarpeita), toteuttamiseen ja arviointiin säännöllisesti ja suunnitelmallisesti yhteisissä hankkeen työkokouksissa (1krt/kk). Kokemusasiantuntijat ovat mukana lastensuojelun arvionluomisprosessissa tunnistamassa hyötyjä ja haittoja kehittämistyössä sekä tuomassa näkemyksensä siihen, miten palvelu voisi olla vaikuttavaa ja mitkä ovat näiltä osin asiakasarvon keskeisiä tekijöitä. Hankkeessa kehitetään kokemusasiantuntijatoiminnan rakenteita ja toimintamalleja, esimerkiksi vertaistukitoimijana osana lastensuojelua. Vertaistoiminnan kehittäminen edellyttää lainsäädännöllisen ja eettisen pohdinnan lisäksi toimintamallin kuvaamista sekä reunaehtojen laatimista. Hankkeen aikana vahvistetaan lastensuojelun työntekijöiden osaamista kokemusasiantuntijoiden käyttämiseksi ja vertaistuen hyödyntämiseksi (vuosi 2025). Vertaistoiminnan pilotointi aikaisintaan syksy 2025, mahdollisesti kevät 2026. Pilotoidaan mahdollisesti yksilötyöskentelyä, jossa lastensuojelun asiakas voi itsenäisesti, omasta aloitteestaan tavata kokemusasiantuntijaa tarpeen mukaisesti. Hanketiimi suunnittelee kokemusasiantuntijatoiminnan ennakkoon vuodeksi kerrallaan (esim. työskentely työpajoissa, pilotointi). Tavoitteena on kokemusasiantuntijoiden sitoutuminen koko hankkeen ajaksi. Kokemusasiantuntijoille maksetaan osallistumisesta kehittämiseen asiantuntijapalkkio.

Yleistä: Hanketyön prosessi Kainuussa noudattaa koko hankkeen prosessia aloittamisen ja käynnistämisen, aktiivisten kokeilujen ja kenttätöiden sekä juurruttamisen vaiheineen.

Flatrate käyttö: hanketoiminnan välttämättömät kustannukset, kuten työvälineet, työhuone, puhelin, tilintarkastajan lausunto ym.. Kokemusasiantuntijoiden osallistuspalkkiot. Hanketiimin perehdytys, henkilöstön valmennus mittareiden käyttöön, mahdolliset mittareiden käyttöön liittyvät tekniset ja muut (lisenssi)kustannukset hankkeen aikana. Muu hankkeeseen liittyvä osaamisen vahvistaminen/asiantuntijapalveluiden ostot, hanketiimin mahdollinen työnohjauksellinen sparraus kehittämistyöhön, viestintä.

Mikä tai mitkä ovat hankkeen konkreettiset tulokset? Mitä hankkeella saadaan aikaan? Miten tulokset voidaan laadullisesti todentaa ja määrällisesti mitata?

- Vanhemmuuden intensiivisen tuen tiimi on perustettu ja juurtunut alueen lastensuojelun toimintamalliksi ja samalla vahvistanut alueen moniammatillista yhteistyötä. (Kyllä/ei, kysely)
- Lastensuojelun asiakkaiden tuen tarpeisiin saadaan vastattua oikea-aikaisesti ja työskentely on vaikuttavaa. (FIT, ORS, muut kyselyt)
- Lapset ja vanhemmat kokevat tulevansa tosiasiallisesti kuulluksi omassa asiassaan. (FIT, ORS, muut kyselyt)
- Vanhemmat ovat saaneet käyttöönsä työkaluja ja taitoja, joiden avulla he voivat paremmin vastata lastensa tarpeisiin. (Kyllä/Ei, kyselyt)
- Lastensuojeluun ovat juurtuneet mittarit FIT ja ORS käyttöön. (Kyllä/Ei)
- Lastensuojelu on saanut kokemuksen kokemustoimijoiden kanssa työskentelystä (Kyllä/Ei)
- Lastensuojelun kokemustietoa/palautetta kerätään aktiivisesti (Kyllä/Ei)
- Henkilöstön osaaminen on kehittynyt (Kyselyt, Kyllä/Ei)

Mitä pitkän aikavälin vaikutuksia hankkeella saadaan aikaan? Miten vaikutukset voidaan laadullisesti todentaa ja määrällisesti mitata?

Interventioiden/vuorovaikutuksen vaikutukset voivat vaihdella tapauskohtaisesti, olla monimutkaisia ja erilaisia eri kulttuurisissa, yhteiskunnallisissa ja taloudellisissa konteksteissa. Seuraavassa kuitenkin vaikutuksia, joita voidaan odottaa:

Huostaanottojen määrä on vähentynyt, kiireellisistä sijoituksista päätyy vähemmän huostaanottoon, lastensuojelun asiakkuuksien ja sijoitusten kesto on lyhentynyt, huostaanotot perustuvat aiempaa enemmän suostumukseen. Mittari: tilastot.

Perheiden keskinäiset suhteet ja vuorovaikutus ovat parantuneet perheterapian ja systeemisen työskentelyn johdosta. Vanhemmat ja lapset ovat tulleet kuulluiksi omassa asiassaan ja kokevat

olevansa aktiivisia toimijoita ja osallisia omassa elämässään; näin hyvinvointi perheessä on lisääntynyt ja asiakkaat ovat voimaantuneet. Perheiden elämä on vakautunut pitkällä aikavälillä, uusia kriisejä ei synny niin helposti. Vanhemmat kokevat lastensuojelutyön aiempaa auttavampana ja mielekkäämpänä.

Yhdenvertaisuus on lisääntynyt.

Mittari: Hankkeen lopussa tehtävä kysely, työntekijöiden arviointi perheiden tilanteesta. Hankkeessa käytettävien mittareiden tulokset. Osallisuuskysely.

Miten tuloksia ja kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?

Tulosten ja kokemusten pohjalta tehdään päätökset toiminnan jatkamisesta ja edelleen kehittämisestä alueella. Lähtökohtana on, että intensiivinen vanhemmuuden tuen palvelu jatkuu hankkeen jälkeen. Kokemustoimijoiden osallisuutta palvelujen kehittämiseen ja arviointiin jatketaan. Lastensuojelun työntekijöiden jatkuvaan osaamisen vahvistamista toteutetaan laadittavan koulutussuunnitelman avulla. Hankkeessa pilotoidut työmenetelmät ja työ laatua ja vaikuttavuutta mittaavien mittareiden käyttö jatkuu.

Vaihtoehto suunnitelmaksi toiminnan jatkumisesta hankkeen päättymisen jälkeen

Kehitettyjä työkaluja, toimintamalleja tai kehitettyjä tuotteita hyödynnetään toteuttajan normaalitoiminnassa

Kuvaa hankkeen yleisesti hyödynnettävät tulokset ja missä ne tulevat olemaan julkisesti saatavilla.

Hankkeen avulla saadaan vaikuttavuustietoa intensiivisestä vanhemmuuden tuesta sekä vanhempien ja lasten kokemustietoa, ääntä kuuluviin. Lisäksi tuloksena on kokemustoimijoiden merkityksen esille nostaminen palvelujärjestelmän kehittämisessä. Tulokset ovat julkisesti saatavilla hankkeen hallinnoijan Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksen verkkosivuilla sekä hyvinvointialueen verkkosivuilla www.hyvinvointialue.kainuu.fi ja somessa. Lisäksi tuloksista kerrotaan valtakunnallisissa yhteiskehittämisen foorumeissa ja tallennetaan Innokylään.

5 Täydentävät tiedot

5.1 Muilta rahoittajilta haettu rahoitus

Mitä sitovia sopimuksia tai aiesopimuksia on rahoitussuunnitelmassa esitetystä muun julkisen rahoituksen, kuntarahoituksen ja yksityisen rahoituksen osuuksista (ml. omarahoitusosuus)?

Ei ole muita sitovia sopimuksia, Kainuun hyvinvointialue rahoittaa itse omarahoitusosuuden.

Onko hankkeeseen haettu tai ollaanko hakemassa rahoitusta muilta rahoittajilta?

Ei ole haettu, eikä haeta rahoitusta muilta rahoittajilta.

5.2 Yhteydet muihin hankkeisiin

Liittyykö hakemus muihin alue- ja rakennepolitiikan rahastoista tai muista rahoituslähteistä rahoitettaviin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin?

Kyllä

Hanke 1

Mahdollinen hakemusnumero, hankekoodi tai diaarinumero

S30282

Hankkeen nimi

SOILA-koordinaatiohanke

Miten tämä liittyy nyt haussa olevaan hankkeeseen?

Nyt haettava hanke tulee olemaan osa valtakunnallista lastensuojelun kehittämishankkeiden kokonaisuutta, jota SOILA-hanke koordinoi. SOILA on sparrannut hakijoita jo hankevalmistelussa kevästä 2023 alkaen.

5.3 Hakijan osaaminen, hankkeen riskiarviointi, ohjausryhmä sekä saavutettavuusnäkökulma

Minkälainen on hakijan osaaminen ja kokemus hankkeiden toteuttamisesta ja hankesuunnitelman mukaisesta sisällöllisestä teemasta?

Kainuun hyvinvointialueen (aiemmin Kainuun sote) kehittämistiimillä on vuosien kokemus erilaisten ja eri suuruisten hankkeiden hallinnoimisesta ja toiminnan toteuttamisesta, myös ESR rahoitteisten hankkeiden. Kehittämishankkeiden hallinnoimisessa on noudatettu rahoittajien ohjeistuksia ja yhteistyö rahoittajien kanssa on ollut sujuvaa. Lastensuojelutyön osaamista on kehitetty mm. systeemisen lastensuojelutyön toimintamallin käyttöön ottamisella Kainuussa viime vuosien aikana. Lastensuojelussa toimii koulutetut sosiaalityöntekijät.

Riskit ja niiden hallinta hankkeen toteuttamisessa

Riskit liittyen hankkeen sisällön ja tulosten toteuttamiseen

Hankkeen valmistelussa on tunnistettu seuraavia riskejä: Hankkeen tavoitteita ei saada hankkeen aikana valmiiksi, toimenpiteet eivät ole konkretian tasolla ja/tai aikataulu pettää. Työntekijöiden rekrytoinnissa on haasteita eikä substanssiosaajia ole saatavilla. Hyvinvointialueiden henkilöstölle eli hankkeen kohderyhmälle ei ole varattu aikaa käyttää hanketyöhön. Avainhenkilöiden siirtyminen toisiin tehtäviin tai sairastuminen hidastaa hankkeen etenemistä. Kokemusasiantuntijoiden saaminen hankkeeseen on haasteellista. Hankkeen viestintä ei ole riittävää tai kohdennettu oikein. Lastensuojelun kokonaisuudistusta ei ole huomioitu ja eikä hanke tue riittävästi uudistustyötä.

Toimenpiteet riskin toteutumisen todennäköisyyden pienentämiseksi.

Hankesuunnitelma on selkeä ja hankkeen kesto on mitoitettu oikein hankkeen tavoitteisiin ja toteutukseen tarvittavaan aikaan. Hankkeessa työskentelevä henkilöstö arvioi etenemistä säännöllisesti ja raportoi siitä sovitusti. Hankkeen kaikilla toimenpiteillä on vastuuhenkilöt. Mikäli hankkeen vastuuhenkilö tunnistaa riskin mahdollisuuden, hän voi kutsua koolle hankkeen ohjausryhmän lyhyellä varoajalla. Toimenpiteet viedään työpaketeissa konkretian tasolle, ja toimenpiteiden alustava aikataulutusta kuvataan koko hankkeen ajalta.

Työntekijöiden vaihtuvuus ja rekrytointihaasteet on tunnistettu. Valmistelutyöhön on osallistunut laaja joukko alan asiantuntijoita, joiden mahdollisuuksia hanketyöhön on selvitetty. Työntekijöiden rekrytointi on aloitettu riittävän ajoissa ja palkkaus on kilpailukykyinen. Hyvinvointialueiden sitoutuminen hanketyöhön on keskeistä. Hankkeeseen osallistuvalla henkilöstöllä on lupa osallistua ja käyttää työaika hankkeeseen. Hyvinvointialueet ovat arvioineet ennakkoon kuinka paljon työntekijät käyttävät aikaa hankkeeseen, ja paljonko asiakkaita osallistuu heidän myötä.

Hankkeen suunnitteluvaiheessa on oltu alustavasti yhteydessä keskeisiin järjestötoimijoihin sekä on tarkasteltu avoimesti myös ostopalvelun mahdollisuuksia. Hankkeessa työskentelee useita asiantuntijoita, joiden työpanosta on mahdollista tarvittaessa suunnata puuttuviin resursseihin. Lisäksi hankesuunnitelma on aikataulutettu, tarkkaan dokumentoitu ja vaiheet kirjattu. Hankkeessa muodostuva tieto on kaikkien saatavilla, näin mahdollisesti vaihtuvilla henkilöillä on vähintään dokumentoitu tieto.

Kokemusasiantuntijoiden mukaan saaminen on varmistettu jo hankesuunnittelun aikana. Heillä on tieto haettavasta hankkeesta ja he odottavat myönteistä rahoituspäätöstä.

Kokemusasiantuntijoille nimetään maakunnittain oma yhdyshenkilö. Hyvien käytäntöjen jatkuvuutta myös aiemmat hankkeet huomioiden edistetään hankkeessa kaikin mahdollisin tavoin.

Lastensuojelun kokonaisuudistuksen painopisteet on huomioitu hankehakemuksessa. Uudistuksen keskeinen visio on: Lapsi ja hänen läheisensä voivat luottaa lastensuojeluun ja sen vaikuttavuuteen. Hankkeen kehittämistyössä huomioidaan poikkihallinnollinen ja sidosryhmätyö vision toteuttamiseen. Työntekijöiden osaaminen ja työn laadun paraneminen valuu lasten ja perheiden tueksi konkreettisissa arjen kohtaamisissa.

Riskit liittyen hankkeen yleiseen toimintaympäristöön

Tunnistetut riskit: Uusien hyvinvointialueiden talouden alijäämät ja leikkaukset sekä globaali maailmantilanne voivat vaikuttaa hankkeen toteuttamiseen. Hyvinvointialueiden palvelutuotannon moninaiset yhteensovittamisen haasteet vievät voimavaroja eikä hankkeen integroimista koeta riittävän tärkeäksi. Hankkeen viestintä ei ole riittävää tai kohdennettu oikein.

Toimenpiteet riskin toteutumisen todennäköisyyden pienentämiseksi.

Vaikutusmahdollisuudet globaaliin maailmantilanteeseen ovat heikot. Tästä huolimatta hyvinvointialueiden vahva sitoutuminen on näkynyt jo hankevalmistelussa. Hankekumppaneiden sitoutumattomuus ja/tai eriävät näkemykset kehitettävistä kokonaisuuksista on pyritty ehkäisemään niin, että mukana on ollut laaja alueellinen ja ammatillinen edustus. Sidoryhmiä ja kumppaneita on kuultu hankevalmistelun aikana. Hankkeen ulkoista ja sisäistä viestintää (tieto kulkee, on tarkkaa ja oikein kohdennettua) ja sidoryhmien markkinointia toteutetaan yhdessä laadittavan viestintäsuunnitelman mukaisesti niin ylläalueellisesti kuin alueiden omat erityispiirteet huomioiden.

Riskit liittyen toteuttajaorganisaatioiden toimintaan

Tunnistettuja riskejä: Lastensuojelun kentällä tapahtuva kova työntekijöiden vaihtuvuus ja puuttuminen repaloittavat työskentelytapojen pitkäjänteistä kehittämistä ja kehittymistä. Hankkeen pää- ja osatoteuttajien roolit ja vastuut ovat epäselvät: Osatoteuttajien hallinnollinen/ taloudellinen vastuu hankkeen toteuttamisesta ontuu tai maksatushakemukset eivät tule ajallaan. Johdon, henkilöstön ja verkostotoimijoiden riittävän vahva sitoutuminen ja sitouttaminen hanketyöhön muilta työkiireiltä jää vajaaksi.

Toimenpiteet riskin toteutumisen todennäköisyyden pienentämiseksi.

Henkilöstö ja johto ovat olleet mukana hankkeen suunnittelussa alusta alkaen, mikä on kirkastanut hankkeen pää- ja osatoteuttajien rooleja ja vastuita.

Hanketoiminnan ja kustannusten välinen ristiriidan osalta on todettu yhteisesti, että kustannukset syntyvät pääosin henkilöstökustannuksista ja muista kustannuksista, joita on mahdollista arvioida ennakkoon. Hankkeen vastuuhenkilöt seuraavat alueillaan kustannusten kehittymistä ja niitä kerrytetään vain budjetin puitteissa. Päätoimeuttaja tarkistaa ja hyväksyy hankkeen osatoteuttajien hanke- ja maksatushakemukset, mutta osatoteuttajat laativat ne itse päätoimeuttajan kutsusta. Yhteistyö osatoteuttajien kanssa on säännöllistä ja vuoropuhelu avointa. Osatoteuttajien on varauduttava hankkeen hallinnointiin liittyviin tehtäviin. Tähän on suunniteltu hyvinvointialueiden hankkeessa toimivan sosiaalihuollon ammattilaisen työaikaa.

Hankkeen merkitystä avataan, tarkastellaan ja arvioidaan yhteisten suuntaviivojen osalta ja työhön varataan riittävät aikaresurssit johdon, henkilöstön ja mukana olevien verkostotoimijoiden osalta. Sitouttamista edistetään suunnitelmallisilla, vuorovaikutteisilla ja hyvin valmistelluilla verkostokokouksilla. Hanketyön johtaminen on asiantuntevaa, sitoutunutta ja aktiivista, ja myös osatoteuttajat tukevat hanketyötä ja sen johtamista. Monialainen ohjausryhmä toimii johtamisen tukena.

Sitouttamista parannetaan pyrkimällä kapea-alaisesta, ja lastensuojelun toimintatapoja kehittävästä ajattelusta laajempaan työskentelykulttuurin muutokseen ja yhdessä oppimiseen sekä kehittämiseen. Hankkeessa informoidaan heikoistakin positiivisista tuloksista ja hankkeen

onnistumisia nostetaan esille matalalla kynnyksellä. Hankkeen kanssa työskentelevien työntekijöiden osaamisen vahvistuminen kasvattaa luottamusta toiminnan vaikuttavuuteen.

Esitys hankkeen ohjausryhmän kokoonpanoksi

Hankkeella on yksi yhteinen monialainen ohjausryhmä, johon jokainen hanketta toteuttava organisaatio nimeää edustajansa. Ohjausryhmän tehtävänä on ohjata, tukea ja seurata hankkeen etenemistä sisällön ja kustannusten osalta. Sen tarkoitus on ohjata hankkeen sisällöllistä toteuttamista ja auttaa hanketta tavoitteiden saavuttamisessa. Ohjausryhmä ei vastaa oikeudellisesti hankkeen toiminnasta, vaan vastuu on kullakin tuensaajalla yhdessä ja erikseen.

Hyvinvointialueiden edustajat ovat lastensuojelun sekä päihde- tai mielenterveyspalvelujen vastuuhenkilöitä. Ohjausryhmään pyritään saamaan myös henkilöstö- ja asiakasedustus. Lisäksi ohjausryhmään kutsutaan edustus oppilaitoksista (ammattikorkeakoulut ja/tai yliopistot), Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskuksesta sekä Pohjois-Karjalan "Turvaverkkoja nuorten tulevaisuuteen Pohjois-Karjalassa TuTu" -hankkeesta. Ohjausryhmän kokoonpanossa kiinnitetään huomiota eri sukupuolten edustukseen ja kokoonpanoa tarkennetaan, täydennetään ja täsmennetään tarvittaessa myöhemminkin.

Onko hankkeen pääasiallisena tarkoituksena tietyn verkkopalvelun kehittäminen, tarjoaminen tai ylläpito?

Ei

5.4 Horisontaaliset periaatteet: EU:n perusoikeuskirja, YK:n vammaisyleissopimus ja sukupuolten tasa-arvo

Miten sukupuolten tasa-arvon tavoite on huomioitu hankkeen suunnitelmassa?

Lastensuojelun palvelut on suunnattu kaikille sukupuolesta riippumatta eikä osallistuminen hankkeen toimenpiteisiin riipu sukupuolesta. Lasten ja nuorten kohtaamisessa tullaan huomioimaan sukupuolisensitiivinen lähestymistapa. Hankkeessa huomioidaan työntekijöiden omat arvot, asenteet ja mahdolliset erilaiset puhe-/toimintatavat suhteessa eri sukupuoliin. Terveys- ja sosiaaliala on perinteisesti naisvaltainen. Sukupuolijakauma huomioidaan niin työntekijöiden kautta kuin lasten ja nuorten kasvuympäristöinä. Lastensuojelun eettisten periaatteiden mukaisesti lapset ja nuoret kohdataan yhdenvertaisesti tukien heidän sukupuoli-identiteettinsä kehitystä. Myös vanhempien kohtaamisessa huomioidaan sukupuolisensitiivinen työote ja perheiden kaikkien sukupuolten tasavertainen kohtelu.

Hankkeessa huomioidaan intensiivisen tuen toteuttamisessa sukupuolten erilaisuus ja muunsukupuolisten vanhempien ja lasten ja nuorten tarpeet. Hankkeessa seurataan hankkeeseen osallistuvien sukupuolijakaumaa, jolla varmennetaan tasapuolinen eri sukupuolten osallistuminen hankkeeseen.

Hankkeessa otetaan huomioon THL:n Tasan yhdessä muistilista.

5.5 Horisontaaliset periaatteet: Muut EU:n perusoikeusasiakirjan mukaiset oikeudet ja periaatteet

Hakija vakuuttaa, että hankkeen suunniteltu toiminta noudattaa ainakin seuraavia EU:n perusoikeusasiakirjan mukaisia oikeuksia ja periaatteita:

Turvalliset työolot

Hyvinvointialueilla on toimivat työsuojeluorganisaatiot ja työsuojelun toimintamallit. Toiminnan suunnittelussa huomioidaan työturvallisuuden toteutuminen mm. työparitoiminnalla. Kokemustoimijoiden osallistumiselle hankkeeseen luodaan turvalliset olosuhteet ja ympäristöt.

Syrjintäkielto kaikelle syrjinnälle

Syrjintäkielto on läpäisevä periaate koko sosiaalihuollossa. Lastensuojelun palvelut on jo lähtökohtaisesti tarkoitettu kaikille riippumatta sukupuoleen, rotuun, ihonväriin tai etniseen taikka yhteiskunnalliseen alkuperään, geneettisiin ominaisuuksiin, kieleen, uskontoon tai vakaumukseen, poliittisiin tai muihin mielipiteisiin, kansalliseen vähemmistöön kuulumiseen, varallisuuteen, syntyperään, vammaisuuteen, ikään (0-25v) tai sukupuoliseen suuntautumiseen tai muuhun sellaiseen seikkaan. Syrjinnän ehkäisyä ja yhdenvertaisuutta arvioidaan toimintamallin suunnittelussa ja toteutuksessa. Hankkeessa ei hyväksytä minkäänlaista lapsiin ja nuoriin kohdistuvaa syrjintää eikä väkivaltaa. Hankkeessa seurataan jatkuvasti YK:n lapsen oikeuksien sopimusten mukaisten periaatteiden täyttymistä.

Vammaisten henkilöiden sopeutuminen yhteiskuntaan. Huomioitu erityisesti saavutettavuus työvälineiden suhteen ja esteettömyys työtilojen suhteen.

Lastensuojelutyöllä tuetaan myös lapsia ja nuoria, joilla on toimintakyvyn vajeita tai jokin vamma. Sosiaali- ja terveystyö pyritään toteuttamaan esteettöminä niin asiakkaille kuin työntekijöille. Huomioidaan digitaalisten palvelujen saavutettavuus.

Henkilötietojen suoja

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoilla on vahvat salassapidon ja tietosuojan toimintatavat ja periaatteet. Jatkuva koulutus em. asioista toteutuu organisaatioissa. Organisaatioissa on mm. tietosuojatyöryhmät ja tietosuojavastaavat. Hankkeen suorana kohderyhmänä on ammattilaiset ja henkilöstö, ja kohderyhmästä kerättäväksi edellytetyt tiedot säilytetään asianmukaisesti ja tietoturvallisesti. Välillisestä kohderyhmästä, eli lastensuojelun asiakkaista, ei kerätä hankkeelle henkilötietoja.

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelu ei ole hankkeen päätarkoitus. Toiminnassa huomioidaan kuitenkin ympäristönsuojelu seuraavin tavoin: ei tuoteta ylimääräistä paperista materiaalia, raportoinnit ym. toteutetaan sähköisesti, hyödynnetään somepalveluja asiakkaiden saavuttamiseksi, liikkuminen hankealueella/hankealueilla toteutetaan järkevästi ja ympäristöystävällisesti, hyödyntäen julkista liikennettä niin paljon kuin mahdollista.

5.6 Kestävä kehitys: Ekologinen kestävyys

Luonnonvarojen käytön kestävyys

Jonkin verran myönteistä vaikutusta

Hanke ei käytä luonnonvaroja. Hankkeessa huomioidaan, ettei tuoteta turhaa jätettä, kuten paperia. Hanketoiminnassa nojaututaan sähköisiin työvälineisiin.

Ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien vähentäminen

Jonkin verran myönteistä vaikutusta

Hankkeen toiminta ei kohdistu suoraan ilmastonmuutoksen vaikutuksiin tai riskeihin. Nuoret kokevat ahdistusta ilmastonmuutoksesta ja ahdistus voi olla yksi tekijä lapsen ja nuoren oireilujen taustalla, tämä näkökulma huomioidaan hankkeen toimenpiteissä.

Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus

Ei myönteistä vaikutusta

Hankkeen toiminta ei kohdistu suoraan kasvillisuuteen, eliöihin tai luonnon monimuotoisuuteen. Luontolähtöisyyttä ja luonnon merkitystä hyvinvointia edistävänä tekijänä voidaan tuoda esille kuitenkin esimerkiksi vanhempien kanssa käytävissä keskusteluissa tai osana työntekijöille suunnattuja hanketoimia. Hankkeella ei ole kielteistä vaikutusta näihin asioihin.

Pinta- ja pohjavedet, maaperä sekä ilma (ja kasvihuonekaasujen väheneminen)

Ei myönteistä vaikutusta

Hankkeen toiminta ei kohdistu pinta- ja pohjavesiin, maaperään tai ilmaan. Hankkeella ei ole myöskään kielteistä vaikutusta näihin asioihin.

Natura 2000 -ohjelman kohteet

Ei myönteistä vaikutusta

Hankkeen toiminta ei kohdistu Natura 2000 -ohjelmaan

5.7 Kestävä kehitys: Taloudellinen kestävyys

Materiaalit ja jätteet

Jonkin verran myönteistä vaikutusta

Hankkeessa tuotetaan vähän jätettä. Hanke ei hanki ylimääräistä markkinointimateriaalia. Hanke huomioi mahdollisimman vähäisen paperimateriaalin tuottamisen ja toteuttaa arjessaan kierrätyksen normaaleja periaatteita.

Uusiutuvien energialähteiden käyttö

Ei myönteistä vaikutusta

Hankkeen toiminta ei kohdistu uusiutuvien energialähteiden käyttöön. Hankkeessa tuotetaan mahdollisimman vähän paperista materiaalia. Hanke ei voi vaikuttaa esimerkiksi siihen, millaista energiaa organisaatio käyttää.

Paikallisen elinkeinorakenteen kestävä kehittäminen

Ei myönteistä vaikutusta

Lastensuojelu on erityistä osaamista vaativaa palvelutoimintaa, jossa keskiössä ovat julkisen viranomaistoiminnan tehtävät. Vanhemmuuden tuen mallissa toimijoina voi olla kuitenkin myös muiden alojen ammattilaisia, joilla olisi riittävä sitoutuminen pitkäjänteiseen työhön perheiden hyväksi. Hankkeessa ei kuitenkaan ole toimenpiteitä, joilla edistettäisiin elinkeinorakenteita lastensuojelussa.

Aineettomien tuotteiden ja palvelujen kehittäminen

Selvästi myönteistä vaikutusta

Hanke kehittää aineettomia palveluja: vanhemmuuden tuen työtä ja palvelumallia sekä uudenlaisia monialaisia palvelumalleja. Palvelut toteutuvat hyvinvointialueilla ja hyödyntävät alueiden muita palveluja sekä kolmannen sektorin toimijoita, jotka tekevät yhteistyötä lastensuojelun kanssa. Vanhempien ja lasten osallisuus vahvistuu toimintamallin myötä. Kokemustoimijoiden tiedon hyödyntäminen toiminnan/palvelujen kehittämisessä lisääntyy.

Liikkuminen ja logistiikka

Ei myönteistä vaikutusta

Hankkeella ei ole suoranaisia vaikutuksia liikkumiseen eikä eritoten logistiikkaan. Työntekijät liikkuvat hyvinvointialueilla, mutta suunnitelmallisesti ja ympäristöystävällisesti.

5.8 Kestävä kehitys: Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys sekä yhdenvertaisuus

Kulttuuriympäristö

Selvästi myönteistä vaikutusta

Osaava ja tuloksellinen lastensuojelutyö vahvistaa kansalaisten sosiaalista kestävyyttä sekä yhdenvertaisuutta tukemalla lapsia ja nuoria sekä heidän vanhempiaan ja läheisiään tasapainoiseen ja merkitykselliseen elämään. Hankkeessa huomioidaan asiakkaiden kulttuurinen tausta positiivisena/merkityksellisenä ja asiakkaiden integroitumista

asuinympäristöönsä tuetaan. Luonnon ja kulttuuriympäristön myönteinen merkitys ihmisten voimaantumisessa ja uusiutumisessa huomioidaan hankkeessa.

Ympäristöosaaminen

Ei myönteistä vaikutusta

Ympäristöosaamisen edistäminen ei ole hankkeen suoranainen tavoite tai sisältö. Kuitenkin, kun ihmiset voivat henkisesti hyvin, heillä on voimavaroja huomioida myös ympärillään olevaa ympäristöään ja toimia ympäristöystävällisesti.

5.9 Horisontaaliset periaatteet hankkeen pääasiallisena tavoitteena

Onko sukupuolten tasa-arvon edistäminen hankkeen pääasiallinen sisältö?

Ei

Onko syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus hankkeen pääasiallinen sisältö?

Ei

Onko kestävä kehitys jollakin ulottuvuudella hankkeen pääasiallinen sisältö?

Ei

6 Arviot määrällisistä tavoitteista

Hakemusvaiheessa ilmoitettavat arviot määrällisistä tavoitteista

6.1 Hankkeeseen osallistuvien yritysten arvioitu lukumäärä henkilöstömäärän mukaan

Yrityksen koko	Yrityksiä, kpl
Mikroyritys	
Pieni yritys	
Keskisuuri yritys	
Suuryritys	
Yhteensä	0

Hankkeen kohderyhmätyyppi

Hanke on tyyppiä, jossa varsinaisena kohderyhmänä: Ei ole henkilöitä

7 Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Täydelliset kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman taulukot sekä de minimis -tuki-ilmoitus ovat hakemuksen lopussa.

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 40 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Palkkojen yksikkökustannukset

Hankinnat ja hankkeen pysyvyys

Infrastruktuuri-investointeja tai tuotannollisia investointeja sisältävän hankkeen toiminnan tulee olla pysyvää yleisasetuksen 65 artiklaan perustuen vähintään viiden vuoden ajan viimeisen tuen maksamista koskevan päätöksen tekopäivästä. Velvollisuus yritystukilain nojalla rahoitettavissa hankkeissa pienten ja keskisuurten yritysten osalta on kolme vuotta. Koskeeko edellä kuvattu velvollisuus hankkeen toimintaa tai investoinnin kohteena olevaa omaisuutta?	
Suunnitellaanko hankkeessa kansalliset kynnsarvot ylittävien hankintojen tekemistä?	Ei

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	425 843	425 843	
Flat rate 40 % kehittäminen	170 338	170 338	
2 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0	0	
Nettokustannusarvio yhteensä	596 181	596 181	

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	476 945	476 945	80,00
2 Omarahoitus: Muu julkinen rahoitus	119 236	119 236	20,00
3 Kuntarahoitus	0	0	0
4 Muu julkinen rahoitus	0	0	0
5 Yksityinen rahoitus	0	0	0
Rahoitussuunnitelma yhteensä	596 181	596 181	100,00

Ennakkomaksatus

Haetaanko hankkeelle ennakkomaksatusta?	Ei
---	----

Hakemuksen käsittelyn ehdot

Tuen hakija vakuuttaa tässä hakemuksessa ja sen liitteissä antamansa tiedot oikeiksi. Lisäksi hakija vakuuttaa, että hankkeen toimenpiteet eivät kohdistu samaan tai saman tyyppiseen toimintaan, joka on siirretty toisella suuralueella sijaitsevaan toimipaikkaan siten, että työpaikkoja menetetään alkuperäisessä toimipaikassa.

Tuen hakija vakuuttaa, että sillä ei ole takaisinperintäpäätökseen perustuvaa maksamatonta täytäntöönpanokelpoista saatavaa avustuksia ja tukia myöntäville julkisyhteisöille.

Tuen myöntävällä välittävällä toimielimellä on laissa säädettyjen tiedonsaantioikeuksien perusteella oikeus tarkastaa tuen hakijaa koskevat verovelkatiedot, arvonlisäverovelvollisuutta koskevat tiedot sekä muut välttämättömät toiselta viranomaiselta tai yksityiseltä saatavat tiedot, joilla voi olla vaikutusta rahoituksen myöntämiseen.

Suostumus sähköiseen asiointiin

Hakija antaa suostumuksensa siihen, että kaikki asiakirjat koskien tätä hankehakemusta annetaan tiedoksi vain sähköisesti EURA 2021 -järjestelmässä. Tämä suostumus koskee kaikkia asiassa myöhemmin annettavia asiakirjoja, joita viranomainen tekee EURA 2021 -järjestelmässä.

Hankehakemusta ja hanketta koskevat asiakirjat ovat noudettavissa EURA 2021 -järjestelmästä.

Lainkohdat

Laki alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan hankkeiden rahoittamisesta (757/2021) 51 §.

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §.

Suostumus Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman varoista rahoitettavia hankkeita koskevien tietojen julkisuuteen ja julkaisemiseen

Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman varoista rahoitettuja hankkeita ja tuen saajia koskeva tietojen julkisuus ja julkaiseminen on lakisääteistä. Kun tuen hakija on jättänyt hanketta koskevan hakemuksen, on hän hyväksynyt hanketta ja tuen saajaa koskevien tietojen julkaisemisen. Jos tuen hakija ei hyväksy ehtoa, ei hanketta voida ottaa käsiteltäväksi.

Hakija antaa suostumuksensa sille, että hanketta ja tuen saajaa koskevat tiedot julkaistaan EU:n alue- ja rakennepoliitiikan ohjelman verkkopalvelun tietopalvelussa.

Allekirjoitukset

26.6.2024 14:04

Timo Antero Halonen
Vt. hyvinvointialuejohtaja

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti vahvasti tunnistautuneena EURA 2021 -järjestelmässä (Suomi.fi-tunnistuspalvelu)

Liitteet

Hakija on varmistanut ja vakuuttaa, että asiakirjan liitteet eivät sisällä henkilötunnuksia tai EU:n tietosuoja-asetuksen artikla 9:n mukaisia ns. erityisiä, eli arkaluonteisia henkilötietoja, kuten mm. yksittäisten henkilöiden rotuun, etniseen alkuperään, poliittiseen mielipiteeseen, uskonnolliseen vakaumukseen, ammattiliiton jäsenyyteen, geneettiseen tai biometriseen tunnistamiseen, terveyteen tai seksuaaliseen suuntautumiseen liittyviä tietoja.

Kustannusarvion liitteet

Rahoitussuunnitelman liitteet

Kustannusarvio

1 Palkkakustannukset

Palkkakustannusten yksikkökustannukset: kokoaikaiset

1. Tehtävänimike	Kehittäjä-perheterapeutti
Työaika	Kokoaikainen
Arvioitu aloituspäivä	1.8.2024
Arvioitu lopetuspäivä	31.12.2026

Työntekijän pääasialliset tehtävät hankkeessa

Hanketiimin jäsen, tuo hankkeeseen perhesysteemin ja perheterapeuttisen osaamisen ja asiantuntemuksen, tehtävä on vaativa. Tekee yhteistyötä lastensuojelun työntekijöiden ja eritoten lapselle määritellyn omatyöntekijän kanssa. Tehtävä edellyttää erinomaisia vuorovaikutus-, verkosto- ja viestintätaitoja sekä yhteiskehittämisen taitoja.

Työntekijä osallistuu hankkeen hankesuunnitelman mukaisen uuden vanhemmuuden tuen toiminnan suunnitteluun ja toteuttamiseen Kainuussa kaikissa työpaketeissa yhdessä tiimin muiden jäsenten kanssa (tiimin rakentaminen, työnjako, terapeuttisen työotteen vahvistaminen). Tehtävässä painottuu kehittäminen ja prosessien ohjaaminen, suhdeperustainen työskentely, asiakasperheen intensiivinen tuki ja systeemisen toimintamallin asiantuntemus. Työntekijä tuo substanssiosaamisensa (mentalisaatio ja kiintymyssuhdeteoria, terapeuttinen työskentely) myötä tuen lastensuojelun ammattihenkilöille TP1(1.1, 1.2., 1.3) ja TP2, tuo asiakastapausten käsittelyyn moninäkökulmaisen ja refleктоivan työmallin (TP1, 1.2) sekä erilaisia työkaluja ja tukee niiden hyödyntämistä (TP2), tukee lapsen asioista vastaavaa työntekijää arvioimaan, miten asiakastapauksessa olisi järkevintä toimia (TP1, 1.2). Perheterapeutti auttaa lastensuojelun työntekijöitä ymmärtämään perheen systeemiä ja perhedynamiikkaa. Tehtäviin kuuluu yhteistyö, konsultointi, koulutus/valmennus sekä työparina toimiminen lastensuojelun työntekijöiden ja omatyöntekijän sekä yhteistyö verkostojen kanssa. Työntekijä vastaa intensiivisen vanhemmuuden tuen tilanteiden analysoimisesta ja tarjottavan tuen määrittelystä. Kehittäjä-perheterapeutti ei tee terapiatyötä eikä virkavastuullista asiakastyötä hankkeessa.

Kehittäjä-perheterapeutti vahvistaa hanketiimin sekä työntekijöiden osaamista omalla asiantuntemuksellaan, kouluttamisella ja konsultoinnilla. Hän tukee ja ohjeistaa toteuttamaan systeemistä työtettä ja käyttämään vanhemmuuden tuen menetelmiä ja välineitä oikein. Työntekijä laatii materiaalia ja ohjeistusta työntekijöiden tueksi. TP2.

Työntekijä vastaa mittarityöskentelystä tiimin pilotoinneissa sekä lastensuojelun ammattilaisten tukemisesta uusien mittareiden kokeilemisessa TP3 (3.1, 3.2, 3.3). Tehtävään kuuluu mittarin/mittareiden pilotointisuunnitelman laadinta, pilointi ja arviointi. Työntekijä arvioi mittareiden sopivuutta ja hyödynnettävyyttä eritoten vanhemmuuden tuen toteutumisen näkökulmasta sekä kehittää toimintaa raportoiden tuloksista. Työntekijä kouluttaa ja tukee ja kannustaa henkilöstöä mittareiden käyttöön.

Työntekijä osallistuu kokemustoimijoiden/ryhmien työskentelyn/proessin suunnitteluun ja työskentelyyn tuoden työskentelyyn perheterapeuttisen näkemyksen kokemusasiantuntijatiedon rinnalle, ja vahvistaa samalla kokemusasiantuntijoiden ja asiakkaiden äänen tuomista mukaan kehittämistyöhön (TP 4).

Työntekijä osallistuu aktiivisesti tiimin toiminnan (prosessi) ja tulosten arviointiin ja reflektointiin sekä osahankkeen raportointiin omalta osaltaan.

Osahankkeen työntekijät tekevät tiivistä yhteistyötä toistensa kanssa ja huolehtivat yhteiskehittämisestä hankealueella ja muiden osahankkeiden kanssa sekä valtakunnallisesti.

Viestintä hankkeessa yhteistyössä muiden tiimiläisten kanssa ISON ja rahoittajan ohjeistusten mukaisesti.

Vuotuisen bruttotyövoimakustannuksen laskentatapa

5. Työehtosopimus, ammattiliiton palkkasuositus tai tilasto

Ilmoitettu ajanjakso (12 kk) jolta palkkakustannukset on laskettu

Ajalta alkaen	1.5.2023
Ajalta päättyen	30.4.2024
Vuotuinen bruttotyövoimakustannus (12 kk) €	49 250
Sivukulujen osuus €	13 022
Yksikkökustannus (tuntipalkka) €	36,20

	2024	2025	2026	Yhteensä
Hankkeen työtunnit	717	1 720	1 720	4 157
Palkan sivukulut (26,44 %)	5 428	13 022	13 022	31 472
Palkka yhteensä (sis. sivukulut)	25 955	62 264	62 264	150 483

Palkkakustannusten tarpeellisuuden perustelut

Hankkeen toteuttaminen ja toiminta vaatii kyseessä olevan resurssin ja osaamisen. Kelpoisuusvaatimuksena tehtävään on sosiaalityöntekijän koulutus sekä perheterapeutin/psykoterapian opinnot (Valviran hyväksymä perheterapeutti).

Palkkakustannusten kohtuullisuuden osoittaminen

Palkkalaskelma perustuu 1.5.2023-30.4.2024 voimassa oleviin palkkoihin. Hyvinvointialueen palkkojen perusteena on HYVTes ja Sote-sopimus, joiden pohjalta on laadittu hyvinvointialueen palkkataulukko. Palkkataulukkopalkkoja on verrattu hyvinvointialueen yleiseen erityistyöntekijöiden palkkatasoon sekä hyvinvointialueen

muissa hankkeissa työskentelevien hanketyöntekijöiden (ylempi korkeakoulutaso) palkkatasoon ja laskettu tehtävälle keskimääräinen palkka. Tehtäville on tehty työnvaativuuden arviointi. Palkka ei ylitä tuensaajan vastaavan tasoista tehtävistä yleisesti maksetun palkan määrää.

Bruttotyövoimakustannusten määrittämisessä käytetty aineisto

Aineisto	Asiakirjan nimi
Työehtosopimus	HYVTes, Sote-sopimus
Muu	Kainuun hyvinvointialueen palkkataulukko ja Kainuun hvan kehittämishankkeiden tva taulukko

Työehtosopimuksen, virallisen tilaston tai ammattiliiton palkkasuosituksen nimi ja voimassaoloaika tai kalenterivuosi, jota tilasto koskee.

HYVTes ja Sote-sopimus, voimassaoloaika 2022-2025

Kainuun Hyvinvointialueen palkkataulukko voimassa 1.6.2022 - 1.6.2024 ja Kainuun hvan kehittämishankkeiden tva taulukko voimassa 1.3.2023- 31.5.2024

Aineiston säilyttäminen

Tuen hakija vakuuttaa, että ilmoitetut tiedot ovat oikeat ja ilmoitettuun vuotuisen bruttotyövoimakustannukseen ei sisälly työnantajan sivukuluja ja lomarahaa, ylityökorvauksia tai tulospalkkoita, luontoisetuja, bonuksia ja muita niihin rinnastettavia työnantajan vapaaehtoisesti maksamia tai hanketyöhön liittymättömiä tukikelvottomia eriä.

Tuen hakija sitoutuu siihen, että EURA 2021 -järjestelmässä ilmoitettujen tehtävänkuvaustietojen kanssa sisällöllisesti yhtäpitävä tehtävänkuvaukseen, johon on sisällytetty myös kyseisen työntekijän nimitiedot (etu- ja sukunimi), säilytetään tuen saajalla itsellään alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliittikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (757/2021) 25 ja 46 §:n sekä tukipäätöksen ehtojen mukaisesti.

Tuen hakija sitoutuu siihen, että kaikki bruttotyövoimakustannuksen määrittämiseen käytetty todentava aineisto säilytetään tuen saajalla itsellään alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliittikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (757/2021) 25 ja 46 §:n sekä tukipäätöksen ehtojen mukaisesti.

Bruttotyövoimakustannuksen määrittämisestä vastaava henkilö

Etunimi	Sukunimi	Asema organisaatiossa
Eija	Mattila	neuvottelupäällikkö

Bruttotyövoimakustannuksen määrittämisestä vastaava esihenkilö

Etunimi	Sukunimi	Asema organisaatiossa
Marita	Pikkarainen	kehittämisohtaja

Hyväksy tai hylkää tehtävä

Hyväksy tehtävä

2. Tehtävänimike	Kehittäjä-sairaanhoitaja
Työaika	Kokoaikainen
Arvioitu aloituspäivä	1.8.2024
Arvioitu lopetuspäivä	31.12.2026

Työntekijän pääasialliset tehtävät hankkeessa

Hanketiimin jäsen, tuo tiimiin päihde- ja/tai mielenterveyden asiantuntemuksen ja osaamisen. Auttaa tunnistamaan keinoja ja tarjottavan tuen muotoja perheiden päihde/mielenterveyden haasteisiin (TP1, 1.2,1.3). Auttaa lastensuojelun ja perhetyön ammattilaisia ymmärtämään mielenterveys- ja päihdeongelmaa sairautena mm. kouluttamalla ja valmentamalla henkilöstöä (TP2). Tekee yhteistyötä lastensuojelun työntekijöiden ja eritoten lapselle määritellyn omatyöntekijän kanssa.

Työntekijä tekee työtään systemisen toimintamallin mukaisesti ja osallistuu aktiivisesti uudenlaisen vanhemmuuden intensiivisen tuen pilotointien suunnitteluun ja pilotointiin TP1, 1.2. Kehittäjä-sairaanhoitaja vastaa terveydenhuollon tuen kehittämisestä lastensuojelussa yhdessä hanketiimin, lastensuojelun työntekijöiden ja omatyöntekijöiden kanssa (TP 1, TP2). Työntekijä toimii tarvittavien moniammatillisten työryhmien koollekutsujana ja yhteyshenkilönä terveydenhuollon ammattilaisiin. Kehittäjä-sairaanhoitaja ei tee hankkeessa potilaan hoitotyötä vaan toimii kehittämistehtävässä.

Työntekijä vastaa lastensuojelun ja perhetyön työntekijöiden osaamisen vahvistamisesta päihde- ja mielenterveyden haasteisiin, laatii tarvittaessa materiaalia ja ohjeistusta työntekijöiden tueksi. TP2.

Työntekijä on aktiivisena toimijana mukana hankesuunnitelman mukaisen toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa Kainuussa.

Hän toteuttaa mittarityöskentelyä tiimin pilotoinneissa yhdessä muiden työntekijöiden kanssa TP3 (3.1, 3.2). Työntekijä osallistuu mittareiden käytön suunnitteluun, käyttämiseen sekä arvioi mittareiden hyödynnettävyyttä näkökulmanaan eritoten päihde- ja mielenterveyden haasteisiin vastaaminen. Työntekijä kannustaa lastensuojelun työntekijöitä mittareiden käyttämiseen.

Hän osallistuu kokemusasiantuntijoiden/ryhmien työskentelyn/prosessien suunnitteluun sekä työskentelyyn vahvistaen asiakkaiden ja kokemusasiantuntijoiden äänen kuulumista (TP4).

Vastaa tiimin toiminnan (prosessi) ja tulosten arvioinnista ja reflektoinnista sekä osahankkeen raportoinnista omalta osaltaan.

Osahankkeen työntekijät tekevät tiivistä yhteistyötä toistensa kanssa ja huolehtivat yhteiskehittämisestä hankealueella ja muiden osahankkeiden kanssa sekä valtakunnallisesti.

Viestintä hankkeessa yhteistyössä muiden tiimiläisten kanssa ISON ja rahoittajan ohjeiden mukaisesti.

Vuotuisen bruttotyövoimakustannuksen laskentatapa

5. Työehtosopimus, ammattiliiton palkkasuositus tai tilasto

Ilmoitettu ajanjakso (12 kk) jolta palkkakustannukset on laskettu

Ajalta alkaen	1.5.2023
Ajalta päättyen	30.4.2024
Vuotuinen bruttotyövoimakustannus (12 kk) €	43 500
Sivukulujen osuus €	11 501
Yksikkökustannus (tuntipalkka) €	31,98

	2024	2025	2026	Yhteensä
Hankkeen työtunnit	717	1 720	1 720	4 157
Palkan sivukulut (26,44 %)	4 794	11 501	11 501	27 796
Palkka yhteensä (sis. sivukulut)	22 930	55 006	55 006	132 942

Palkkakustannusten tarpeellisuuden perustelut

Hankkeen toteuttaminen ja toiminta vaatii kyseessä olevan resurssin ja osaamisen. Kelpoisuusehtona tehtävään on sairaanhoitajan AMK tutkinto tai vastaava sekä suuntautuminen psykiatriseen hoitotyöhön.

Palkkakustannusten kohtuullisuuden osoittaminen

Palkkalaskelma perustuu 1.5.2023-30.4.2024 voimassa oleviin palkkoihin. Hyvinvointialueen palkkojen perusteena on HYVTes ja Sote-sopimus, joiden pohjalta on laadittu hyvinvointialueen palkkataulukko. Palkkataulukkopalkkoja on verrattu hyvinvointialueen yleiseen erityistyöntekijöiden palkkatasoon sekä hyvinvointialueen muissa hankkeissa työskentelevien hanketyöntekijöiden (korkeakoulutaso) palkkatasoon ja laskettu tehtävälle keskimääräinen palkka. Tehtäville on tehty työnvaativuuden arviointi. Palkka ei ylitä tuensaajan vastaavan tasoista tehtävistä yleisesti maksetun palkan määrää.

Bruttotyövoimakustannusten määrittämisessä käytetty aineisto

Aineisto	Asiakirjan nimi
Työehtosopimus	HYVTes, Sotesopimus
Muu	Kainuun hyvinvointialueen palkkataulukko ja Kainuun hvan kehittämishankkeiden tva taulukko

Työehtosopimuksen, virallisen tilaston tai ammattiliiton palkkasuosituksen nimi ja voimassaoloaika tai kalenterivuosi, jota tilasto koskee.

HYVTes, Sote-sopimus 2022-2025

Kainuun hyvinvointialueen palkkataulukko voimassa 1.6.2022-1.6.2024 ja Kainuun hvan kehittämishankkeiden tva taulukko: v. 1.3.2023- 31.5.2024

Aineiston säilyttäminen

Tuen hakija vakuuttaa, että ilmoitetut tiedot ovat oikeat ja ilmoitettuun vuotuisen bruttotyövoimakustannukseen ei sisälly työnantajan sivukuluja ja lomarahaa, ylityökorvauksia tai tulospalkkoita, luontoisetuja, bonuksia ja muita niihin rinnastettavia työnantajan vapaaehtoisesti maksamia tai hanketyöhön liittymättömiä tukikelvottomia eriä.

Tuen hakija sitoutuu siihen, että EURA 2021 -järjestelmässä ilmoitettujen tehtävänkuvaustietojen kanssa sisällöllisesti yhtäpitävä tehtävänkuvaus, johon on sisällytetty myös kyseisen työntekijän nimitiedot (etu- ja sukunimi), säilytetään tuen saajalla itsellään alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (757/2021) 25 ja 46 §:n sekä tukipäätöksen ehtojen mukaisesti.

Tuen hakija sitoutuu siihen, että kaikki bruttotyövoimakustannuksen määrittämiseen käytetty todentava aineisto säilytetään tuen saajalla itsellään alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (757/2021) 25 ja 46 §:n sekä tukipäätöksen ehtojen mukaisesti.

Bruttotyövoimakustannuksen määrittämisestä vastaava henkilö

Etunimi	Sukunimi	Asema organisaatiossa
Eija	Mattila	neuvottelupäällikkö

Bruttotyövoimakustannuksen määrittämisestä vastaava esihenkilö

Etunimi	Sukunimi	Asema organisaatiossa
Pikkarainen	Marita	kehittämisojohtaja

Hyväksy tai hylkää tehtävä

Hyväksy tehtävä

3. Tehtävänimike	Kehittäjä-sosionomi
Työaika	Kokoaikainen
Arvioitu aloituspäivä	1.8.2024
Arvioitu lopetuspäivä	31.12.2026

Työntekijän pääasialliset tehtävät hankkeessa

Hanketiimin aktiivinen jäsen, joka tuo hankkeeseen sosiaaliohjauksen, perheiden ohjaamisen/perhetyön, kasvatuksen ja osallisuuden asiantuntemuksen. Hän tekee yhteistyötä lastensuojelun työntekijöiden ja eritoten lapselle määritellyn omatyöntekijän kanssa. Työntekijä vastaa uudenlaisen intensiivisen perheiden tuen kehittämisessä perheiden arjen tuen kehittämisestä, arvioi perheiden tarpeita ja osallistuu tiimin kanssa tukitoimien suunnitteluun. Hän tekee työtä systemisen toimintamallin mukaisesti ja osallistuu aktiivisesti tiimin yhteiseen asiakaskohtaiseen vanhemmuuden tuen suunnitteluun ja toteutukseen. TP1 (1.1, 1.2, 1.3) Kehittäjä-sosionomi toimii kehittämistehtävässä eikä tee hankkeessa sosiaalihuollon asiakastyötä virkavastuulla.

Työntekijä koordinoi Kainuun osahankkeen toimintaa, suunnittelua ja toteuttamista (kaikki työpaketit 1-4). Tehtävä edellyttää osahankkeen johtamis/koordinoimistaitoja, lastensuojelun ja systemisen toimintamallin asiantuntijuutta, yhteiskehittämisen taitoja sekä vuorovaikutus-, verkosto- ja viestintätaitoja.

Kehittäjä-sosionomi koordinoi Kainuun osahankkeessa toteutettavia yhteisiä osaamisen vahvistamisen prosesseja. Hän osallistuu koulutusten suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä työntekijöille laadittavien ohjeiden tekemiseen. Hän kannustaa hyvinvointialueen työntekijöitä uudenlaisten menetelmien kokeilemiseen. (TP 2)

Työntekijä osallistuu mittarityöskentelyyn intensiivisen vanhemmuuden tuen pilotoinneissa. Työntekijä tukee ja kannustaa myös lastensuojelun ammattilaisia sekä perhetyön tekijöitä mittareiden kokeilemisessa. Tehtäviin kuuluu mittarin/mittareiden pilotoinnin suunnittelu, pilotointi ja arviointi. Työntekijä arvioi yhdessä muiden työntekijöiden kanssa mittareiden sopivuutta ja hyödynnettävyyttä eritoten perhetyöhön sekä kehittää toimintaa siltä osin. TP3 (3.1, 3.2, 3.3)

Työntekijä vastaa kokemusasiantuntijoiden rekrytoinnista sekä kokemusasiantuntijatoimijoiden/ryhmän prosessista/työskentelyn suunnittelusta ja koordinoimisesta yhdessä muun hanketiimin kanssa vahvistaen näin asiakkaiden ja kokemusasiantuntijoiden ääntä.(TP4).

Kehittäjä-sosionomi vastaan tiimin toiminnan (prosessi) ja tulosten arvioinnin toteuttamisesta yhteistyössä muiden hanketoimijoiden sekä lastensuojelun työntekijöiden kanssa. Hän vastaa Kainuun osahankkeen raportoinnin koostamisesta.

Osahankkeen työntekijät tekevät tiivistä yhteistyötä toistensa kanssa ja huolehtivat yhteiskehittämisestä hankealueella ja muiden osahankkeiden kanssa sekä valtakunnallisesti.

Työntekijä toteuttaa viestintää hankkeesta yhteistyössä muiden tiimiläisten kanssa ISON ja rahoittajan ohjeiden mukaisesti.

Vuotuisen bruttotyövoimakustannuksen laskentatapa

5. Työehtosopimus, ammattiliiton palkkasuositus tai tilasto

Ilmoitettu ajanjakso (12 kk) jolta palkkakustannukset on laskettu

Ajalta alkaen	1.5.2023
Ajalta päättyen	30.4.2024
Vuotuinen bruttotyövoimakustannus (12 kk) €	46 600
Sivukulujen osuus €	12 321
Yksikkökustannus (tuntipalkka) €	34,26

	2024	2025	2026	Yhteensä
Hankkeen työtunnit	717	1 720	1 720	4 157
Palkan sivukulut (26,44 %)	5 136	12 321	12 321	29 778
Palkka yhteensä (sis. sivukulut)	24 564	58 927	58 927	142 418

Palkkakustannusten tarpeellisuuden perustelut

Hankkeen toteuttaminen ja toiminta vaatii kyseessä olevan resurssin ja osaamisen. Osahankkeen koordinaatiovastaullinen.

Palkkakustannusten kohtuullisuuden osoittaminen

Palkkalaskelma perustuu 1.5.2023-30.4.2024 voimassa oleviin palkkoihin. Hyvinvointialueen palkkojen perusteena on HYVTes ja Sote-sopimus, joiden pohjalta on laadittu hyvinvointialueen palkkataulukko. Palkkataulukkopalkkoja on verrattu hyvinvointialueen yleiseen erityistyöntekijöiden palkkatasoon sekä hyvinvointialueen muissa hankkeissa työskentelevien hanketyöntekijöiden (korkeakoulutaso) palkkatasoon ja laskettu tehtävälle keskimääräinen palkka. Tehtäville on tehty työnvaativuuden arviointi. Palkka ei ylitä tuensaajan vastaavan tasoista tehtävistä yleisesti maksetun palkan määrää.

Bruttotyövoimakustannusten määrittämisessä käytetty aineisto

Aineisto	Asiakirjan nimi
Työehtosopimus	HYVTes ja Sote-sopimus
Muu	Kainuun hyvinvointialueen palkkataulukko ja Kainuun hvan kehittämishankkeiden tva taulukko

Työehtosopimuksen, virallisen tilaston tai ammattiliiton palkkasuosituksen nimi ja voimassaoloaika tai kalenterivuosi, jota tilasto koskee.

HYVTes, Sote-sopimus 2022-2025

Kainuun hyvinvointialueen palkkataulukko 1.6.2022-1.6.2024 ja Kainuun hva kehittämishankkeiden tva taulukko: v. 1.3.2023- 31.5.2024

Aineiston säilyttäminen

Tuen hakija vakuuttaa, että ilmoitetut tiedot ovat oikeat ja ilmoitettuun vuotuiseseen bruttotyövoimakustannukseen ei sisälly työnantajan sivukuluja ja lomarahaa, ylityökorvauksia tai tulospalkkoita, luontoisetuja, bonuksia ja muita niihin rinnastettavia työnantajan vapaaehtoisesti maksamia tai hanketyöhön liittymättömiä tukielvottomia eriä.

Tuen hakija sitoutuu siihen, että EURA 2021 -järjestelmässä ilmoitettujen tehtävänkuvaustietojen kanssa sisällöllisesti yhtäpitävä tehtävänkuvaukseen, johon on sisällytetty myös kyseisen työntekijän nimitiedot (etu- ja sukunimi), säilytetään tuen saajalla itsellään alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (757/2021) 25 ja 46 §:n sekä tukipäätöksen ehtojen mukaisesti.

Tuen hakija sitoutuu siihen, että kaikki bruttotyövoimakustannuksen määrittämiseen käytetty todentava aineisto säilytetään tuen saajalla itsellään alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepoliitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (757/2021) 25 ja 46 §:n sekä tukipäätöksen ehtojen mukaisesti.

Bruttotyövoimakustannuksen määrittämisestä vastaava henkilö

Etunimi	Sukunimi	Asema organisaatiossa
Eija	Mattila	neuvottelupäällikkö

Bruttotyövoimakustannuksen määrittämisestä vastaava esihenkilö

Etunimi	Sukunimi	Asema organisaatiossa
Marita	Pikkarainen	kehittämisojohtaja

Hyväksy tai hylkää tehtävä

Hyväksy tehtävä

Palkkakustannusten yhteenveto

	2024	2025	2026	Yhteensä
Kokoaikaiset (3 kpl)	73 449	176 197	176 197	425 843
Viranomainen	73 449	176 197	176 197	425 843
Osa-aikaiset (0 kpl)	0	0	0	0
Viranomainen	0	0	0	0
Palkkakustannukset yhteensä	73 449	176 197	176 197	425 843
Viranomainen yhteensä	73 449	176 197	176 197	425 843
Haetun ja esitetyn erotus	0	0	0	0

2 Tulot**3 Nettokustannusten yhteenveto**

	2024	2025	2026	Yhteensä
Nettokustannukset yhteensä	102 829	246 676	246 676	596 181
Viranomaisen	102 829	246 676	246 676	596 181
Haetun ja esitetyn erotus	0	0	0	0

Rahoitussuunnitelma

1 Haettava EU- ja valtion rahoitus

	2024	2025	2026	Yhteensä	Osuus
EU- ja valtion rahoitus kehittäminen	82 263	197 341	197 341	476 945	80,00 %
Viranomaisen	82 263	197 341	197 341	476 945	80,00 %
Haetun ja esityksen erotus	0	0	0	0	

2 Omarahoitus

Viranomaisen

Muu julkinen rahoitus

	2024	2025	2026	Yhteensä	Osuus
Omarahoitus	20 566	49 335	49 335	119 236	20,00 %
Viranomaisen	20 566	49 335	49 335	119 236	20,00 %
Haetun ja esityksen erotus	0	0	0	0	

3 Ulkoinen kunta-, muu julkinen ja yksityinen rahoitus

Hakijan ilmoittama rahoitus

	2024	2025	2026	Yhteensä	Osuus
Haettava EU- ja valtion rahoitus	82 263	197 341	197 341	476 945	80,00 %
Kuntarahoitus	0	0	0	0	0 %
Muu julkinen rahoitus	20 566	49 335	49 335	119 236	20,00 %
Yksityinen rahoitus	0	0	0	0	0 %
Rahoitus yhteensä	102 829	246 676	246 676	596 181	100,00 %
Julkinen rahoitus yhteensä	102 829	246 676	246 676	596 181	100,00 %
Julkinen tuki yhteensä	82 263	197 341	197 341	476 945	80,00 %

Viranomaisen hyväksymä rahoitus

	2024	2025	2026	Yhteensä	Osuus
Haettava EU- ja valtion rahoitus	82 263	197 341	197 341	476 945	80,00 %
Kuntarahoitus	0	0	0	0	0 %
Muu julkinen rahoitus	20 566	49 335	49 335	119 236	20,00 %
Yksityinen rahoitus	0	0	0	0	0 %
Rahoitus yhteensä	102 829	246 676	246 676	596 181	100,00 %
Julkinen rahoitus yhteensä	102 829	246 676	246 676	596 181	100,00 %
Julkinen tuki yhteensä	82 263	197 341	197 341	476 945	80,00 %

De minimis -tuki-ilmoitus

Harjoittaako hankkeen hakija hankkeessa taloudellista toimintaa, jossa on kyse tavaroiden tai palvelujen tarjoamisesta tietyillä markkinoilla?

Ei

Osallistuuko hankkeen toimenpiteisiin hyödynsaajina taloudellista toimintaa harjoittavia yksiköitä?

Ei